

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KULTURI

Član 1.

U Zakonu o kulturi („Službeni glasnik RS”, broj 72/) u članu 1. posle stava 1. dodaje se stav 2, koji glasi:

„Pojedinačne oblasti kulture, regulisane se posebnim zakonima.”

Član 2.

Član 3. menja se i glasi:

Član 3.

Republika Srbija stara se o ostvarivanju opšteg interesa u kulturi i o sprovođenju kulturne politike kao skupa ciljeva i mera podsticanja kulturnog razvoja koji se zasniva na sledećim načelima:

- 1) očuvanje kulturnog i istorijskog nasleđa;
- 2) sloboda izražavanja u kulturnom i umetničkom stvaralaštву;
- 3) podsticanje kulturnog i umetničkog stvaralaštva;
- 4) otvorenost i dostupnost kulturnih sadržaja;
- 5) uvažavanje kulturnih i demokratskih vrednosti lokalne, regionalne, nacionalne, evropske i svetske tradicije i kulturne raznolikosti i interkulturnog dijaloga;
- 6) integrisanje kulturnog razvoja u socio-ekonomski i politički dugoročni razvoj demokratskog društva;
- 7) demokratičnost kulturne politike;
- 8) ravnopravnost subjekata u osnivanju ustanova i drugih pravnih lica u kulturi i ravnopravnost u radu svih ustanova i drugih subjekata u kulturi;
- 9) decentralizacija u odlučivanju, organizovanju i finansiranju kulturnih delatnosti u skladu sa kulturnom politikom;
- 10) autonomija subjekata u kulturi;
- 11) podsticanje održivog razvoja kulturne sredine kao integralnog dela životne sredine.”

Član 3.

U članu 6. stav 1. tačka 1) posle reči: „intenzivan” dodaje se reč: „kontinuiran”.

Tačka 2) menja se i glasi:

„2) stvaranje uslova za razvoj i podsticanje savremenog kulturnog i umetničkog stvaralaštva;”

Tačka 3) menja se i glasi:

„3) očuvanje, prikupljanje, istraživanje, proučavanje, zaštitu, korišćenje i predstavljanje kulturnog nasleđa;”

Posle tačke 7) dodaje se tačka 7a) koja glasi:

„7a) obezbeđivanje uslova za dostupnost kulturnih sadržaja;”

Tačka 10) menja se i glasi:

„10) podsticanje, unapređenje i stvaranje uslova za razvoj međunarodne kulturne saradnje;”

Posle tačke 10) dodaju se tač. 10a) i 10b) koje glase:

„10a) stvaranje uslova za sloboden protok i razmenu kulturnih izraza i sadržaja;

10b) podsticanje inovativnosti i kreativnosti u kulturi;”

U tački 12) reč: „širenje“ zamenjuju se rečju: „sprovоđenje“.

U tački 13) zapeta i reči: „naročito informacionih tehnologija i digitalizacije“ brišu se.

Posle tačke 13) dodaje se tačka 13a) koja glasi:

„13a) podsticanje procesa digitalizacije i razvoja digitalne istraživačke infrastrukture u oblasti zaštite kulturnog nasleđa i umetnosti;”

Tačka 15) menja se i glasi:

„15) izgradnja i unapređenje jedinstvenog informacionog sistema u oblasti zaštite kulturnog nasleđa;”

Posle tačke 15) dodaje se tačka 15a) koja glasi:

„15a) izgradnja i unapređenje mreže ustanova u oblasti zaštite kulturnog nasleđa;”

Tačka 21) menja se i glasi:

„21) regulisanje i podsticanje tržišta umetničkih dela, sponzorisanja, mecenarstva i donatorstva u kulturi;”

Posle tačke 21) dodaju se tač. 21a), 21b) i 21v) koje glase:

„21a) podsticanje razvoja kreativnih industrija;

21b) podsticanje kulturnog i umetničkog stvaralaštva društveno osjetljivih grupa;

21v) podsticanje međuresome saradnje institucija kulture sa relevantnim činiocima iz drugih oblasti (turizam, nauka, ekonomija i t.sl.);”

U stavu 2. posle reči: „Srbije,” dodaju se reči: „autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave”.

Član 4.

Član 8. menja se i glasi:

„Član 8.

Kulturnom delatnošću, u smislu ovog zakona, smatraju se poslovi naročito u sledećim oblastima:

- 1) književnost (stvaralaštvo, prevodilaštvo);
- 2) muzika (stvaralaštvo, produkcija, interpretacija);
- 3) likovne, primenjene, vizuelne umetnosti, dizajn i arhitektura;
- 4) pozorišna umetnost (stvaralaštvo, produkcija i interpretacija);
- 5) umetnička igra – klasičan balet, narodna igra, savremena igra (stvaralaštvo, produkcija i interpretacija);
- 6) filmska umetnost i ostalo audio-vizuelno stvaralaštvo;
- 7) digitalno stvaralaštvo i multimediji;

8) ostala izvođenja kulturnih programa i kulturnih sadržaja (mjuzikl, cirkus, pantomima, ulična umetnost i sl.).

9) otkrivanje, prikupljanje, istraživanje, zaštita, proučavanje, očuvanje, korišćenje i predstavljanje kulturnog nasleđa;

10) bibliotečko-informacione delatnosti;

11) naučnoistraživačke i edukativne delatnosti u kulturi;

12) menadžment u kulturi;

Umetničkom delatnošću, u smislu ovog zakona, smatraju se poslovi u oblastima iz stava 1. tač. 1)-8) ovog člana.”

Član 5.

U članu 10. stav 1. menja se i glasi:

„Sredstva za finansiranje ili sufinansiranje kulturnih programa i projekata, kao i umetničkih, odnosno stručnih i naučnih istraživanja u pojedinim oblastima kulturne delatnosti, obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, budžetu autonomne pokrajine i budžetu jedinice lokalne samouprave, a dodeljuju se u skladu sa propisima kojima se uređuje kontrola državne pomoći i drugim zakonima.”

Član 6.

Član 11. menja se i glasi:

„Član 11.

Finansiranje ili sufinansiranje kulturnih programa i projekata kao i umetničkih, odnosno stručnih i naučnih istraživanja u kulturi, vrši se na osnovu javnog konkursa, ako ovim zakonom nije drugčije određeno.

Konkursi iz stava 1. ovog člana raspisuju se za svaku narednu budžetsku godinu najkasnije 30 dana od dana usvajanja budžeta za narednu godinu.”

Član 7.

Član 14. briše se.

Član 8.

U članu 16. stav 2. tačka 2) alineja prva, reči: „kulturnih dobara” zamenjuju se rečima: „kulturnog nasleđa”.

U tački 3) alineja druga menja se i glasi:

„- likovne umetnosti, primjenjene umetnosti, vizuelne umetnosti, dizajn i arhitektura,”

U tački 3) alineja četvrta, reči: „dramsko stvaralaštvo (pisci, reditelji, glumci)”, zamenjuju se rečima: „pozorišna umetnost, filmska umetnost i umetnička igra”.

Tačka 4) menja se i glasi:

„4) jednog člana iz oblasti zaštite kulturnog nasleđa na predlog udruženja iz oblasti zaštite kulturnog nasleđa;”.

Tačka 6) menja se i glasi:

„6) jednog člana Univerziteta umetnosti, na predlog Saveta univerziteta umetnosti;

Posle tačke 6) dodaje se tačka 6a) koja glasi:

„6a) jednog člana univerziteta, na predlog Konferencije univerziteta Srbije; ”

U stavu 3. tačka 4) menja se i glasi:

„4) Ministarstvo određuje udruženje koje sprovodi postupak izbora predstavnika udruženja iz oblasti zaštite kulturnog nasleđa;”.

Tač. 5) i 6) menjaju se i glase:

„5) Nadležni organi Srpske akademije nauka i umetnosti predlažu svoje kandidate

6) Nadležni organi Univerziteta umetnosti predlažu svog kandidata;”.

Posle tačke 6) dodaje se tačka 6a) koja glasi:

„6a) Nadležni organi umetnosti predlažu svog kandidata;”.

Član 9.

U članu 17. stav 1. tačka 4) reči: „učestvuje u izradi” zamenjuju se rečima: „razmatra i daje mišljenje o predlogu”.

Posle tačke 6) dodaje se tačka 6a) koja glasi:

„6a)daje mišljenje u postupku dodele nagrade za podsticanje kulturnog stvaralaštva;”.

Član 10.

U članu 18. posle stava 2. dodaju se st. 3-5, koji glase:

„Sredstva za rad Saveta obezbeđuju se u budžetu Republike.

Članovi Saveta imaju pravo na naknadu za rad u visini koju utvrdi Narodna skupština, na predlog nadležnog odbora Narodne skupštine.

Uslove za obavljanje stručnih, administrativno-tehničkih i informatičkih poslova za potrebe Saveta obezbeđuje Narodna skupština.”.

Član 11.

Član 25. menja se i glasi:

„Član 25.

U oblasti zaštite kulturnog nasleđa Vlada osniva centralne ustanove zaštite prema vrsti kulturnog nasleđa. Autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave osniva ustanove zaštite za teritoriju autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Ustanove iz stava 1. ovog člana osnivaju se u skladu sa utvrđenim jedinstvenim sistemom mreže ustanova.

Vlada može izuzetno od stava 1. ovog člana osnovati ustanovu zaštite za teritoriju više jedinica lokalne samouprave.

Aktom o osnivanju ustanove zaštite za teritoriju više jedinica lokalne samouprave, osim opštih odredaba predviđenih zakonom, uređuje se posebno:

1) teritorija za koju ustanove obavljaju poslove zaštite kulturnog nasleđa;

- 2) obaveze organa lokalne samouprave za čiju teritoriju se osniva ustanova zaštite;
- 3) način finansiranja tekućih rashoda i izdataka;
- 4) način finansiranja programa i poslova zaštite koje ustanove obavljaju na teritoriji za koju su osnovane.

Jedinice lokalne samouprave na čijim teritorijama ustanova zaštite iz stava 3. ovog člana obavlja poslove zaštite, međusobno zaključuju ugovor o finansiranju tekućih rashoda i izdataka i programa i poslova zaštite.

Osnivačka prava nad ustanovama zaštite koje su osnovane za teritoriju više jedinica lokalne samouprave Vlada može preneti na jedinicu lokalne samouprave ako su ispunjeni uslovi iz člana 27. stav 1. ovog zakona.

Jedinstveni sistem mreže ustanova iz stava 2. ovog člana, propisuje ministar."

Član 12.

Posle člana 25. dodaje se član 25a, koji glasi:

„Član 25a.

Obaveza ustanova kulture čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave je da svojim radom doprinesu očuvanju, istraživanju, proučavanju, predstavljanju, prikupljanju i podsticanju domaćeg kulturnog i umetničkog nasleđa kao i domaćeg kulturnog i umetničkog savremenog stvaralaštva.”

Član 13.

U članu 26. stav 2. tačka 7) reč: „lice” zamenjuju se rečima: „ime i prezime i matični broj lica”.

Član 14.

U članu 32. posle stava 4. dodaje se stav 5. koji glasi:

„Lični podaci iz centralne evidencije iz stava 1. su: ime i matični broj direktora ustanove i datum njegovog imenovanja i ime i matični broj zastupnika i granice njegovog ovlašćenja.”

Član 15.

Član 35. menja se i glasi:

„Član 35.

Direktor ustanove čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina odnosno jedinica lokalne samouprave, imenuje se na osnovu prethodno sprovedenog javnog konkursa, na period od četiri godine i može biti ponovo imenovan.

Javni konkurs iz stava 1. ovog člana raspisuje i sprovodi upravni odbor ustanove.

Javni konkurs iz stava 1. ovog člana raspisuje se 60 dana pre isteka mandata direktora.

Javni konkurs iz stava 1. ovog člana objavljuje se na sajtu Nacionalne službe za zapošljavanje i u najmanje jednim dnevnim novinama koje se distribuiraju na celoj teritoriji Republike.

Rok za podnošenje prijava na javni konkurs ne može biti kraći od osam ni duži od petnaest dana od dana oglašavanja javnog konkursa. Neblagovremene, nedopuštene, nerazumljive ili nepotpune prijave i prijave uz koje nisu priloženi svi potrebni dokazi, upravni odbor odbacuje zaključkom protiv koga se može izjaviti

posebna žalba osnivaču u roku od tri dana od dana dostavljanja zaključka. Kada je osnivač Republika Srbija, žalba se dostavlja Ministarstvu.

Žalba iz stava 5. ovog člana ne zadržava izvršenje zaključka.

Upravni odbor ustanove obavlja razgovor sa kandidatima koji ispunjavaju uslove iz konkursa i u roku od 30 dana od dana završetka javnog konkursa dostavlja osnivaču obrazloženi predlog liste kandidata (u daljem tekstu: Lista). Lista sadrži mišljenje upravnog odbora o stručnim i organizacionim sposobnostima svakog kandidata i zapisnik o obavljenom razgovoru.

Osnivač imenuje direktora ustanove sa Liste.

Kada je osnivač Republika Srbija, Lista se dostavlja Ministarstvu. Ministarstvo predlaže Vladu kandidata za direktora sa Liste.

Ako Ministarstvo ne prihvati predloge sa Liste dužno je da o razlozima za to obavesti Vladu.

Javni konkurs nije uspeo ako upravni odbor utvrdi da nema kandidata koji ispunjava uslove da uđe u izborni postupak o čemu je dužan da obavesti osnivača, odnosno ukoliko osnivač ne imenuje direktora ustanove sa Liste.

U slučaju ustanove za koju se izmenom osnivačkog akta utvrdi da je od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanje nacionalnog identiteta nacionalne manjine, nacionalni savet nacionalne manjine daje mišljenje u postupku imenovanja direktora.

U slučaju prenošenja osnivačkih prava na nacionalni savet nacionalne manjine u skladu sa članom 24. stav 3. ovog zakona, aktom o prenošenju osnivačkih prava utvrđuje se način učešća nacionalnog saveta u postupku imenovanja direktora.

Član 16.

U članu 36. stav 1. menja se i glasi:

„Kandidati za direktore ustanova moraju imati visoko obrazovanje i najmanje pet godine radnog iskustva u struci. Ostali uslovi za izbor kandidata za direktora ustanove utvrđuju se statutom ustanove.”

Član 17.

U članu 37. posle stava 2. dodaju se st. 3 i 4, koji glase:

„Vršilac dužnosti direktora mora da ispunjava uslove za izbor kandidata za direktora iz člana 36. stav 1. ovog zakona.

Vršilac dužnosti direktora ima sva prava, obaveze i ovlašćenje direktora.”.

Član 18.

U članu 42. stav 2. reči: „Najmanje jedna polovina” zamenjuju se rečima: „Najmanje jedan od”.

Posle stava 7. dodaje se novi stav 8. koji glasi:

„U slučaju sprečenosti predsednika upravnog odbora, sednicu upravnog odbora može zakazati i njoj predsedavati, najstariji član upravnog odbora.”.

Dosadašnji stav 8. postaje stav 9.

Član 19.

Posle člana 44. dodaje se član 44a koji glasi:

„Prestanak dužnosti člana upravnog odbora

Član 44a.

Dužnost člana upravnog odbora ustanove prestaje istekom mandata i razrešenjem.

Osnivač ustanove razrešiće člana upravnog odbora pre isteka mandata:

- 1) na lični zahtev;
- 2) ako obavlja dužnost suprotno odredbama zakona;
- 3) ako je protiv njega pokrenut krivični postupak za delo koje ga čini nedostojnim za obavljanje dužnosti člana upravnog odbora, odnosno ako je pravноснаžnom sudskom odlukom osuđen za krivično delo koje ga čini nedostojnim za obavljanje dužnosti člana upravnog odbora ustanove;
- 4) ako je to potrebno u cilju sprečavanja nastupanja štetnih posledica po ustanovu, kao i sprečavanja otežanog funkcionisanja ustanove;
- 5) iz drugih razloga utvrđenih zakonom ili statutom ustanove.”.

Član 20.

U članu 46. posle stava 7. dodaje se novi stav 8, koji glasi:

„U slučaju sprečenosti predsednika nadzornog odbora, sednicu nadzornog odbora može zakazati i njoj predsedavati, najstariji član nadzornog odbora.”.

Dosadašnji stav 8. postaje stav 9.

Član 21.

Posle člana 48. dodaje se član 48a, koji glasi:

„Prestanak dužnosti člana nadzornog odbora
član 48a.

Dužnost člana nadzornog odbora ustanove prestaje istekom mandata i razrešenjem.

Osnivač ustanove razrešiće člana nadzornog odbora pre isteka mandata:

- 1) na lični zahtev;
- 2) ako obavlja dužnost suprotno odredbama zakona;
- 3) ako je protiv njega pokrenut krivični postupak za delo koje ga čini nedostojnim za obavljanje dužnosti člana nadzornog odbora, odnosno ako je pravносnažnom sudskom odlukom osuđen za krivično delo koje ga čini nedostojnim za obavljanje dužnosti člana nadzornog odbora ustanove;
- 4) ako je to potrebno u cilju sprečavanja nastupanja štetnih posledica po ustanovu, kao i sprečavanja otežanog funkcionisanja ustanove;
- 5) iz drugih razloga utvrđenih zakonom ili statutom ustanove.”.

Član 22.

U članu 49. stav 1. reči: „može obrazovati” zamenjuju se rečju: „obrazuje”.

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„U sastav umetničkog, programskog, odnosno stručnog saveta biraju se lica od visokog umetničkog i stručnog integriteta i autoriteta.”

Dosadašnji stav 3. postaje stav 4.

Član 23.

Član 50. briše se.

Član 24.

Član 52. briše se.

Član 25.

Član 53. briše se.

Član 26.

Član 54. briše se.

Član 27.

Posle člana 55. dodaju se čl. 55a i 55b, koji glase:

Član 55a

Reprezentativna umetnička udruženja u kulturi, mogu se utvrditi za sledeća područja kulture:

- 1) književno stvaralaštvo;
- 2) književno prevodilaštvo;
- 3) muzičko stvaralaštvo;
- 4) muzička interpretacija;
- 5) likovna umetnost;
- 6) primenjena i vizuelna umetnost, dizajn i umetnička fotografija;
- 7) filmska umetnost i audio vizuelno stvaralaštvo;
- 8) pozorišna umetnost-scensko stvaralaštvo i interpretacija;
- 9) opera, muzičko scensko stvaralaštvo i interpretacija;
- 10) umetnička igra (klasičan balet, narodna igra i savremena igra);
- 11) digitalno stvaralaštvo i multimedija;
- 12) arhitektura;
- 13) prevođenje stručnih i naučnih tekstova;
- 14) izvođenje muzičkih, govornih, artističkih i scenskih kulturnih programa.

Član 55b

Reprezentativna udruženja u kulturi, mogu se utvrditi za sledeća područja kulture:

- 1) istraživanje, zaštita, korišćenje, prikupljanje i predstavljanje nepokretnog kulturnog nasleđa;
- 2) istraživanje, zaštita, korišćenje, prikupljanje i predstavljanje pokretnog kulturnog nasleđa;
- 3) istraživanje, zaštita, korišćenje, prikupljanje i predstavljanje nematerijalnog kulturnog nasleđa;
- 4) filmske i televizijske delatnosti;
- 5) naučnoistraživačka i edukativna delatnost u kulturi;
- 6) bibliotečko-informaciona delatnost;
- 7) izdavaštvo;

- 8) menadžment u kulturi;
- 9) produkcija kulturnih programa i dela;
- 10) stručna saradnja u umetničkim delatnostima i delatnostima u oblasti kulturnog nasleđa.

Član 28.

Član 56. menja se i glasi:

„Ukoliko u jednom području kulture navedenom u članu 55a i 55b ovog zakona postoji više registrovanih udruženja, status reprezentativnog udruženja u kulturi za teritoriju Republike Srbije (u daljem tekstu: reprezentativno udruženje u kulturi), na predlog Komisije za utvrđivanje reprezentativnosti udruženja u kulturi, za najviše dva udruženja rešenjem utvrđuje ministar.

Jedno reprezentativno udruženje može imati reprezentativnost za više područja kulture ako za to ispunjava uslove utvrđene u aktu iz stava 4. ovog člana.

Registrar reprezentativnih udruženja u kulturi vodi Ministarstvo.

Sastav i način rada komisije iz stava 1. ovog člana kao i bliže uslove i način utvrđivanja i prestanka statusa reprezentativnog udruženja u kulturi, propisuje ministar.

Rešenje iz stava 1. ovog člana objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.”

Član 29.

Član 57. menja se i glasi:

„Član 57.

Udruženje u kulturi koje je, u skladu sa ovim zakonom, steklo status reprezentativnog udruženja u kulturi, u naziv udruženja unosi i oznaku: „reprezentativno udruženje u kulturi”.

Udruženje u kulturi koje je steklo status reprezentativnog udruženja u kulturi može taj status izgubiti na način na koji je stečen rešenjem ministra, ako prestane da ispunjava uslove potrebne za sticanje reprezentativnosti utvrđene propisom iz člana 56. stav 4. ovog zakona, kao i ako poslove poverene ovim zakonom ne obavlja ili ih obavlja suprotno zakonu.”

Član 30.

U članu 58. stav 1. reči „8. stav 1. tač. 3-8.” zamenjuje se brojem: „55a”.

U stavu 2. reči: „ili drugu”, brišu se.

Član 31.

Član 59. menja se i glasi:

„Član 59.

„Samostalni stručnjak u kulturi jeste fizičko lice koje samostalno u vidu zanimanja, obavlja poslove iz člana 55b ovog zakona i kome je reprezentativno udruženje u kulturi utvrdilo status lica koje samostalno obavlja delatnost u oblasti kulture.

U obavljanju delatnosti iz stava 1. ovog člana, uz lično ime, može se koristiti oznaka „samostalni stručnjak u kulturi”.”

Član 32.

U članu 60 stav 2. reči: „umetničku ili drugu”, brišu se.

Član 33.

U članu 61. stav 1. tačka 6) menja se i glasi:

„6) ako ima rešenje o utvrđivanju statusa lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture iz člana 62. ovog zakona.”.

Član 34.

Član 62. menja se i glasi:

„Član 62.

Po zahtevima lica za utvrđivanje statusa lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, reprezentativna udruženja donose rešenja za kulturno područje za koje su upisana u registar reprezentativnih udruženja u kulturi u smislu člana 56. ovog zakona.

Bliže uslove, merila i kriterijume, kao i postupak po zahtevima lica za utvrđivanje statusa lica koja samostalno obavljaju umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, kao i postupak provere ispunjenosti uslova iz člana 61. ovog zakona za lica koja su upisana u evidenciju lica koja samostalno obavljaju umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture za četvorogodišnji period, za sve oblasti kulturnih delatnosti na predlog reprezentativnih udruženja, propisuje ministar.

Lice koje je upisano u evidenciju lica koja samostalno obavljaju umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, oslobađa se od obaveze dokazivanja ispunjenosti uslova iz stava 2. ovog člana, kada napuni 30 godina staža osiguranja (muškarci), odnosno 25 godina staža osiguranja (žene).

Lični podaci o licima iz stava 2. su: ime i prezime, jedinstveni matični broj građana, pol, datum rođenja, mesto i opština rođenja, adresa, mesto i opština stanovanja i kontakt telefon.”.

Član 35.

U članu 63. posle stava 3. dodaje se stav 4. koji glasi:

„U Evidenciju iz stava 1. upisuje se:

- 1) redni broj upisa;
- 2) prezime (ime jednog roditelja) i ime lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture;
- 3) datum i mesto rođenja, opština, državljanstvo;
- 4) prebivalište, adresa i broj telefona;
- 5) delatnost lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture;
- 6) datum početka samostalnog obavljanja delatnosti i broj akta o utvrđivanju statusa lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture;
- 7) datum prestanka obavljanja delatnosti;
- 8) podaci o ispunjenosti uslova propisanih članom 61. stav 1. ovog zakona, za sticanje statusa lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture;
- 9) promena podataka;
- 10) datum upisa;
- 11) napomena.”

Član 36.

U članu 67. posle stava 2. dodaju se st. 3-6, koji glase:

„Reprezentativna udruženja sačinjavaju godišnji program rada na osnovu koga se vrši finansiranje poverenih poslova, vodeći računa o broju lica za koje se vodi evidencija, potrebnom broju izvršilaca i drugim materijalno-tehničkim i tekućim rashodima i izdacima za vršenje poverenih poslova.

Saglasnost na godišnji program rada reprezentativnih udruženja daje Ministarstvo.

Ministarstvo zaključuje sa reprezentativnim udruženjem godišnji ugovor o finansiranju vršenja poverenih poslova.

Isplata sredstava iz budžeta Republike Srbije vrši se na osnovu rešenja o prenosu sredstava.”.

Član 37.

Član 69. briše se.

Član 38.

U članu 70. stav 1. menja se i glasi:

„Uplata doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinosa za zdravstveno osiguranje za koje se sredstva obezbeđuju u budžetu autonomne pokrajine, odnosno budžetu jedinice lokalne samouprave za lice koje je steklo status lica koje samostalno obavlja umetničku delatnost u oblasti kulture, vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje.”

Član 39.

U članu 71. reči: „budžetu Republike Srbije,” brišu se.

Član 40.

U članu 74. stav 1. reči: „Kulturni programi ustanova” zamenjuju se rečju: „ustanove”.

U stavu 4. broj „1.” zamenjuje se brojem „20”.

Član 41.

U članu 75. stav 1. posle reči: „programa,” dodaje se zapeta i reči: „tekući rashodi i izdaci”.

Posle stava 4. dodaju se st. 5 i 6, koji glase:

„Ustanova je dužna da namenski koristi preneta finansijska sredstva i podnese izveštaj o realizaciji kulturnih programa i projekata u roku od 30 dana po završetku programa, odnosno projekta za koji su dodeljena budžetska sredstva sa dokazima o namenskom korišćenju finansijskih sredstava.

Izveštaj iz stava 5. ovog člana sastavni je deo dokumentacije kojom korisnici pravdaju namenski utrošena sredstva.”.

Član 42.

Član 76. menja se i glasi:

„Najmanje jednom godišnje Ministarstvo, organ autonomne pokrajine, odnosno organ jedinice lokalne samouprave raspisuju javne konkurse radi prikupljanja predloga za finansiranje ili sufinansiranje projekata u kulturi, kao i projekata umetničkih, odnosno stručnih i naučnih istraživanja u kulturi.

Pravo učešća na konkursu imaju ustanove, umetnička i druga udruženja registrovana za obavljanje delatnosti kulture, kao i drugi subjekti u kulturi, osim ustanova kulture čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave i koji se finansiraju shodno članu 74. ovog zakona, te ne mogu učestvovati u konkursima koje raspisuju njihovi osnivači.

Pravo učešća na konkursima koji su namenjeni očuvanju i promociji srpske kulture u inostranstvu imaju ustanove, udruženja i drugi subjekti u kulturi registrovani za obavljanje kulturnih delatnosti u inostranstvu.

O izboru projekata po raspisanim javnom konkursu odlučuje stručna komisija koju obrazuje organ koji raspisuje konkurs (u daljem tekstu: Komisija).

Članovi Komisije se biraju iz reda uglednih i afirmisanih umetnika i stručnjaka u kulturi posebno za svaku oblast kulturne delatnosti koja je predmet konkursa.

Sredstva za rad Komisija obezbeđuju se u budžetu Republike, odnosno autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Visinu naknade za rad članova Komisije utvrđuje ministar, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave u skladu sa raspoloživim sredstvima u budžetu.

Sa izabranim podnosiocima projekata zaključuju se ugovori o njihovom finansiranju, odnosno sufinansiranju.

Ispłata sredstava iz budžeta Republike Srbije, budžeta autonomne pokrajine, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave, vrši se na osnovu rešenja o prenosu sredstava.

Ministarstvo, organ autonomne pokrajine i organ jedinice lokalne samouprave mogu zaključivati ugovore o sufinansiranju projekata u kulturi i bez javnog konkursa, ako se radi o izuzetno značajnom projektu koji nije bilo moguće unapred planirati i ukoliko taj projekat ispunjava najmanje tri kriterijuma utvrđena aktom iz stava 12. ovog člana, s tim da se za te namene može angažovati najviše do 25% na godišnjem nivou od ukupne mase odobrenih budžetskih sredstava iz stava 1. ovog člana za tekuću godinu.

Sredstva za finansiranje plaćanja participacije za međunarodne fondove, programe i projekte koji su u skladu sa potpisanim međunarodnim ugovorima, sufinansiranje i finansiranje programa i projekata koji se sprovode u saradnji sa

međunarodnim organizacijama, sufinansiranje i finansiranje projekata koji proističu iz potpisanih ili potvrđenih međunarodnih bilateralnih sporazuma, programa, protokola i memoranduma o saradnji u oblasti kulture i drugih međunarodnih obaveza, obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Bliža merila, kriterijume i način izbora projekata u kulturi koji se finansiraju i sufinansiraju iz budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine, odnosno jedinica lokalne samouprave utvrđuju Vlada.

Član 43.

U članu 78. dodaje se stav 2. koji glasi:

„Ustanova je dužna da najkasnije do 15. marta tekuće godine, podnese izveštaj o radu i izveštaj o finansijskom poslovanju za prethodnu godinu.”

Član 44.

Danom početka primene ovog zakona, prestaje da važi Uredba o bližim uslovima i načinu dodelje priznanja za vrhunski doprinos nacionalnoj kulturi, odnosno kulturi nacionalnih manjina („Službeni glasnik RS”, br. 36/10).

Sva lica koja su stekla pravo na dodelu priznanja za vrhunski doprinos nacionalnoj kulturi, odnosno kulturi nacionalnih manjina u vidu doživotnog mesečnog novčanog primanja do početka primene ovog zakona, zadržavaju to pravo.

Član 45.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje zakona sadržan je u odredbama člana 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Republika Srbija, pored ostalog, uređuje i obezbeđuje sistem u oblasti kulture.

II. Razlozi za donošenje zakona

- Analiza sadašnjeg stanja

Zakon o kulturi („Službeni glasnik RS”, br. 72/09) je na snazi od septembra 2009. godine, a počeo je sa primenom u martu 2010. godine. Pre njegovog donošenja oblast kulture nije bila regulisana jednim opštim aktom koji bi na sistemski način regulisao osnove na kojima funkcioniše naša kultura. Zakoni koji su prestali sa važenjem donošenjem Zakona o kulturi su Zakon o delatnostima od opštег interesa u oblasti kulture („Službeni glasnik RS”, br. 49/92) i Zakon o samostalnom obavljanju umetničke ili druge delatnosti u oblasti kulture („Službeni glasnik RS”, br. 39/93 i 42/98), koji su regulisali samo određene delove ukupnog kulturnog sistema u našoj zemlji. Nakon donošenja Zakona o kulturi doneto je više podzakonskih akata koji proizlaze iz njega, kojim su se na detaljan način uredila određena pitanja koja su u osnovi regulisana ovim zakonom.

Usvajanjem Zakona o kulturi i podzakonskih akata koji proizlaze iz njega, stvoreni su preduslovi za donošenje drugih zakona koji su detaljno regulisali pojedine oblasti kulture, a koji su se morali zasnovati na Zakonu u kulturi, čime su stvorenii zakonski preduslovi za ujednačenu i samim tim, efikasnu regulaciju celokupne oblasti kulture. Shodno tome, doneti su sledeći zakoni: Zakon o zadužbinama i fondacijama („Službeni glasnik RS”, br. 88/10 i 99/11), Zakon o bibliotečko-informacionoj delatnosti („Službeni glasnik RS”, br. 52/11), Zakon o staroj i retkoj bibliotečkoj građi („Službeni glasnik RS”, br. 52/11) i Zakon o obaveznom primerku publikacija („Službeni glasnik RS”, br. 52/11), a u pripremi je donošenje Zakona o arhivskoj građi i arhivskoj službi.

- Problemi koje zakon treba da reši

Nakon proteka više od četiri godine od dana početka primene Zakona o kulturi, a imajući u vidu da je on bio prvi akt opštег karaktera koji je uspostavio sistemske osnove za funkcionisanje naše kulture, njegova praktična implementacija je iskristalisala određene probleme u njegovoj primeni. Ti problemi se pre svega odnose na:

- Pitanje utvrđivanja načela kulturnog razvoja, predstavlja veoma važan deo zakona jer time zakonodavac utvrđuje temeljne postavke na kojima se vrši regulacija oblasti kulture kao dela društvenog života koji je inače teško precizno definisati. Nabranjem načela kulturnog razvoja ujedno se ukazuje na osnovne pravce kulturne politike koju vodi naša država i sugerisu rešenja koja predstavljaju krajnji cilj regulacije ove oblasti. Imajući u vidu činjenicu karaktera člana 3. Zakona o kulturi čiji su efekti više načelnog karaktera nego što imaju direktnе implikacije na vođenje naše kulturne politike, u kulturnoj javnosti su iznošene primedbe da postojeće rešenje ne utvrđuje na adekvatan način prioritete u postavljanju temeljnih pravaca razvoja naše kulture i da je shodno tome, potrebno izvršiti drugačiji redosled načela kulturnog razvoja vodeći računa o prioritetima u ovoj oblasti. Napominjemo da posledice ovih problema nisu takve prirode da proizvode bilo kakve štetne efekte na građane i na mala i srednja preduzeća, ali da nekvalitetna postavka redosleda prioriteta u razvoju naše kulture u ovom zakonu može dugoročno da dovede do nerazumevanja temeljnih principa u vođenju naše kulturne politike, čime se kod subjekata kulture može stvoriti konfuzija u praktičnoj primeni ovog zakona.

- Pitanja utvrđenog opšteg interesa u kulturi odnose se na stvaranje osnova za obezbeđivanje budžetskog finansiranja određenih projekata i programa u kulturi koji u sebi moraju obahvatati u tom delu zakona nabrojane elemente. U dosadašnjoj primeni Zakona o kulturi pokazalo se da utvrđivanje opšteg interesa u kulturi nije bilo dovoljno jasno i u terminološkom i u sadržinskom smislu. To je stvaralo probleme subjektima kulture u praksi jer konkursi koji su raspisivani na nivou Republike, pokrajine i jedinica lokalne samouprave za sufinansiranje programa i projekata u kulturi, zbog nedorečenosti dela Zakona u kome se definiše opšti interes u kulturi, nisu mogli da pokriju sve kulturne aktivnosti koje su važne za subjekte kulture.

- Redefinisanje pojmljova kulturnih delatnosti i kulturnih oblasti, u predloženim izmenama i dopunama Zakona o kulturi su posledica kritike jednog dela kulturne javnosti koja smatra da su postojeća rešenja neadekvatna i neprimenjiva. Naime, u Zakonu o kulturi se izbegava direktno definisanje pojma kulture zbog njegove apstraktnosti i shodno tome činjenici postojanja velikog broja različitih definicija. Zbog toga se pristupilo rešenju po kome se ne vrši definicija ovog pojma, ali tako što se u okviru utvrđivanja sadržine kulture, nabrajaju različite kulturne oblasti koje čine ovaj pojam. Postojeće rešenje u Zakonu nije na adekvatan način reflektovalo savremen sistem definisanja kulturnih oblasti i delatnosti, što je dovelo do toga da mnoge oblasti nisu bile na adekvatan način tretirane u zakonu (npr. oblast narodne igre, baleta, audio-vizuelnih delatnosti i sl.).

- Preispitivanje sadržinskih i formalnih pitanja vezanih za priznanje za vrhunski doprinos u kulturi direktno proizlazi iz iskustva u primeni ovog instituta u praksi. Ova priznanja su se dodeljivala svake godine u proceduri koja je bila jasno utvrđena i sa osnovnim ciljem da ovim putem država izrazi zahvalnost onim kulturnim stvaraocima koji su svojim višegodišnjim radom u kulturi zasluzili ovo priznanje. Kako bi se dao prioritet principu objektivnosti prilikom predlaganja kandidata za dodelu ovog priznanja, formirana je Komisija sa idejom da je čine nezavisni stručnjaci koji će na najbolji način formirati listu kandidata koja će biti najšire prihvaćena u javnosti. Tome treba dodati da je dodela ovog priznanja podrazumevala i novčani iznos koji dobitnici dobijaju do kraja života svakog meseca (zbog toga se u javnosti ovo priznanje tretira kao „nacionalna penzija“). Ova činjenica je jedan od uzroka zbog koga je dodela priznanja za vrhunski doprinos u kulturi u praktičnoj primeni izgubila svoju osnovnu svrhu i prešla na teren svakodnevnih rasprava u javnosti u kontekstu kvaliteta kandidata za ovo priznanje. Vremenom, to je dovelo do potpune devastacije ovog priznanja i pretvaranja njegovog značaja u potpuno suprotnom smeru u odnosu na prvobitnu namenu zakonodavca kada je ovaj institut i uveden u naš pravni sistem.

- Nacionalni savet za kulturu predstavlja institut koji je prvi put uveden u naš sistem donošenjem Zakona o kulturi, sa osnovnom idejom da on svojim autoritetom i to pre svega u savetodavnoj formi, pomogne državnim organima koji se na bilo koji način bave kulturom, da donesu kvalitetnije i efikasnije mere u cilju poboljšanja funkcionisanja ovog sistema. Osnovni problem koji se vezuje za ovo telo, odnosi se na adekvatnu zastupljenost predstavnika svih oblasti kulture u njegovom članstvu, što je zbog širine i kopleksnosti kulturnih delatnosti jako teško rešiti, naročito imajući u vidu želju zakonodavca da ovo telo ne bude preglomazno i samim tim neefikasno. Postojeće rešenje u dosadašnjem radu ovog tela, je pokazalo da neke oblasti kulture nisu adekvatno zastupljene u njegovom radu i da zbog toga ove delatnosti ne mogu da ostvare neke svoje ciljeve. Pored toga, iskustvo u radu Nacionalnog saveta za kulturu je pokazalo da zbog nedovoljno preciznih ovlašćenja koja su utvrđena u zakonu, u praksi nastaju problemi koji su direktna posledica nerazumevanja nadležnosti ovog tela, naročito u odnosu na ministarstvo koje je nadležno za kulturu. Treba pomenuti i problem koji postoji u radu ovog tela, a koji se odnosi na neregulisanost osnovnih tehničkih i administrativnih preduslova za njegov rad, zbog čega je često bilo i zastoja i prekida određenih redovnih aktivnosti.

- Jedan od osnovnih problema u dosadašnjoj primeni Zakona o kulturi, odnosio se na proceduru izbora direktora ustanova kulture. Zbog nedovoljno precizne i nedvosmislene regulacije ovog postupka, dolazilo je do neravnomerne primene ovog dela zakona u praksi što je dovodilo do različitih statusa ustanova kulture naročito na nivou lokalnih samouprava. Kao krajnja posledica ovakvog stanja u velikom broju ustanova kulture direktori su bili u stanju vršilaca dužnosti i to u dužem periodu od godinu dana.

- Zakon o kulturi je po prvi put stvorio pravnu osnovu za sklapanje ugovora o radu na određeno vreme do tri godine u ustanovama kulture, što je bio pokušaj zakonskog prilagođavanja specifičnostima zaposlenih u ustanovama kulture, kao što su npr. pozorišta u kojima glumci imaju stalni radni odnos iako su angažovani po projektu. To rešenje je izazvalo velike otpore u kulturnoj javnosti što je dovelo do toga da se ova odredba nije ni primenjivala u praksi. Osnovna zamerka kulturnih stvaralača je bila da se oni ovim rešenjem stavlaju u nepovoljan položaj u odnosu na druge subjekte van kulture i da je institut ugovora o radu na neodređeno vreme diskriminatorske prirode prema njima.

- Institut ustanove kulture od nacionalnog značaja je po prvi put donošenjem Zakona o kulturi 2009. godine, uveden u naš pravni sistem. Do tada se ova oblast nije direktno regulisala, već se podrazumevalo da ustanove kulture čiji je osnivač republika, pokrajina ili jedinica lokalne samouprave imaju privilegovani status u smislu obaveze osnivača da finansira različite aspekte njihovog funkcionisanja (plate zaposlenih, materijalni troškovi poslovanja, programi i projekti i sl.). Uvođenjem instituta ustanove kulture od nacionalnog značaja, u praksi su nastali problemi vezani za dodeljivanje ovog statusa, jer se ispostavilo da veliki broj ovih ustanova želi da dobije ovaj status, a da objektivnost u određivanju da li ispunjavaju postavljene kriterijume, predstavlja prepreku za adekvatne efekte koji su bili cilj unošenja ove odredbe u zakon. To je vremenom dovelo do potpune kompromitacije ovog statusa i do toga da se devalvira značaj tako važnog statusa koji bi trebalo da bude dodeljen samo najvažnijim ustanovama koje su taj status zaslužile svojim višegodišnjim kvalitetnim radom. Ono što je u bliskoj vezi sa ovom tematikom, odnosi se na obavezu prioritetnog finansiranja ovih ustanova iz budžeta, čime se gubio i diskreditovao sistem efikasnog i ciljanog korišćenja ionako nedovoljnih budžetskih sredstava za celokupnu kulturu. Pored toga, stvorena je konfuzija oko obaveza finansiranja ovih ustanova, jer su i ustanove čiji osnivač nije Republika, imale pravo na prioritetno finansiranje na osnovu javnog konkursa za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata iz republičkog budžeta.

- Pitanje sprovođenja javnog konkursa za finansiranje ili sufinansiranje projekata u kulturi i umetnosti, predstavlja jednu od najvažnijih oblasti kulture koja se uređuje ovim zakonom. Imajući u vidu ograničena sredstva koja se svake godine izdvajaju za kulturu, procedura za njihovu dodelu predstavlja garanciju povećanja kvaliteta i efektivnosti u njihovom trošenju. U dosadašnjoj primeni su se iskristalizovali određeni problemi u ovoj proceduri, koji se pre svega odnose na nedorečenosti vezane za preciziranje subjekata koji imaju pravo učešća na ovim konkursima, zatim na akte kojima se u ovoj proceduri rešavaju zahtevi korisnika, oblasti u kojima se mogu raspisivati konkursi i sl. Sve ove nedorečenosti u praksi predstavljaju prepreku za puno ostvarivanje prava zainteresovanih subjekata kulture koji su podnosili svoje projekte na konkurse, što je dovelo do toga da su samim tim bila ugrožena njihova prava. Istovremeno, institut dodeljivanja budžetskih sredstava i bez javnog konkursa nije bio jasno definisan, što je moglo da dovede do nedovoljne transparentnosti u njihovom trošenju. Dodaćemo i još jedan problem koji postoji u postojećem Zakonu o kulturi jer ne reguliše pitanje finansiranja međunarodne saradnje u oblasti kulture. Naime većina ovih obaveza proizlazi iz članstva Republike Srbije u međunarodnim organizacijama i naše nadležnosti u tom kontekstu. To dovodi do nemogućnosti

izvršavanja osnovnih obaveza Ministarstva vezanih za veoma važnu oblast koja se odnosi na regulisanje naših obaveza koje proizlaze iz međunarodne saradnje, čime se u krajnjoj liniji nanosi šteta subjektima kulture koji mogu biti korisnici efekata vezanih za saradnju sa međunarodnim organizacijama u oblasti kulture.

- Cilj koji se donošenjem zakona postiže

- Predloženim izmenama Zakona u delu koji se odnosi na utvrđivanje načela kulturnog razvoja, utvrđuju se jasni prioriteti u vođenju naše kulturne politike. Željeni rezultati koji se očekuju nakon predloženih izmena odnose se pre svega na stvaranje nedvosmislenih i prepoznatljivih temeljnih pravaca u kojima će se kretati razvoj naše kulture, na osnovu čega će subjekti kulture moći da planiraju svoje aktivnosti u tom sistemu. Shodno tome, tokom primene zakona mere koje će se primeniti odnosiće se na poboljšanje informisanosti zainteresovanih subjekata kulture sa predloženim zakonskim rešenjima koje se odnose na utvrđivanje načela kulturnog razvoja. To će se s jedne strane, činiti kroz podizanje nivoa komunikacije sa njima, a s druge strane kroz pojačan nadzor u primeni zakona u praksi na centralnom i na nivou lokalnih samouprava.

- Predloženim izmenama Zakona u delu koji se odnosi na utvrđivanje opštег interesa u kulturi vrši se njihovo preciznije definisanje i terminološki i suštinski čime se vrši upodobljavanje sistemu koji je najefikasniji za našu kulturu. Tačnije rečeno, u praktičnoj primeni to će proizvesti prilagođavanje vođenja kulturne politike vezane za raspisivanje različitih konkursa za sufinansiranje projekata i programa u kulturi na nivou republike, pokrajine i jedinica lokalne samouprave od čega će najveću korist imati subjekti kulture koji će za svoje projekte obezbeđivati sredstva u budžetu.

- Pitanje definisanja pojmove kulturnih delatnosti i kulturnih oblasti zahteva određena preispitivanja s ciljem njihovog usaglašavanja i preciziranja, jer se ovim putem definiše sama sadrživa naše kultura kao predmeta regulisanja ovog zakona. Predloženim izmenama i dopunama Zakona na mnogo kvalitetniji način se sadržinski ustrojava naš kulturni sistem i daje se mogućnost ravnopravnog i mnogo pravednijeg tretiranja svih kulturnih delatnosti u kontekstu efekata koje proizvodi ovaj zakon.

- Imajući u vidu da je dodela priznanja za vrhunski doprinos u kulturi u praktičnoj primeni pokazala efekte koji su očekivani, predlog je da se ovaj institut briše iz Zakona o kulturi, s tim da oni dobitnici koji su ovo priznanje ranije stekli zadržavaju to pravo. Osnovni cilj koji se ovom merom želi postići je da se prekine diskusija u javnosti koja je svake godine kada se ovo priznanje dodeljivalo, u značajnoj meri kompromitovala i predložene kandidate i članove Komisije koji su ih predlagali i u krajnjoj liniji ideju države da dodelom ovog priznanja podigne nivo našeg kulturnog sistema. Pored toga, s obzirom da je procena da ne postoji drugi način da se ovaj problem reši osim brisanja ovog instituta iz Zakona, u budućnosti treba razmišljati o nekim drugim vidovima izražavanja priznanja zaslužnim kulturnim stvaraocima koji neće imati ovako negativnu konotaciju u praktičnoj primeni.

- Kada je reč o funkcionisanju Nacionalnog saveta za kulturu ciljevi predloženih izmena i dopuna u Zakonu odnose se na povećanje efikasnosti njegovog rada. Mere koje će se preduzeti pre svega se odnose na stvaranje zakonskih preduslova da se omogući ravnomerna zastupljenost svih kulturnih delatnosti u njegovom radu s ciljem prevazilaženja problema koji su zbog toga nastajali u praksi, a koji se odnose na nemogućnost kulturnih stvaralaca iz svih oblasti kulture da kroz rad ovog tela ostvare svoja prava. Takođe će se kroz predložene izmene i dopune zakona preciznije urediti ovlašćenja Nacionalnog saveta za kulturu čime će se postići cilj koji se odnosi na podizanje efikasnosti u njegovom radu. Isti ciljevi će se ostvariti i dopunama koje se odnose na stvaranje pravnog osnova za rešavanje tehničko-administrativnih aspekata u radu ovog tela, kao i za utvrđivanje naknade koju će primati njegovi članovi.

- Primenom mere preciznije i jasnije definisanosti procedura javnih konkursa za izbor direktora ustanova kulture u krajnjoj liniji stvorice se pravni preduslovi kako bi se u većoj meri podigao kvalitet izabranih direktora što je željeni rezultat ovih izmena i dopuna zakona. Kroz sprečavanje diskrecionih ovlašćenja upravnih odbora ustanova koji su nadležni za raspisivanje ovih konkursa, sprečiće se moguće zloupotrebe ovlašćenja iz Zakona koje su u dosadašnjoj praksi dovodile do loših kadrovskih rešenja. Jasne procedure su bitne jer se u tom postupku takođe jasno utvrđuje odgovornost upravnog odbora, koji će ubuduće osnivaču morati da dostavi listu predloga kandidata sa zapažanjima o njihovih kvalitetima, kao i zapisnik razgovora sa kandidatima. Kandidati će imati pravo uvida u ove dokumente i pojačaće im se pravna zaštita kroz instituciju žalbe osnivaču na odluke koje donosi upravni odbor. Paralelno s tim će se kroz predložene dopune zakona kojima se pooštravaju uslovi koje moraju ispuniti izabrani direktori u pogledu svoje stručnosti i iskustva u radu u oblasti kulture, stvoriti dodatni preduslovi za poboljšanje kvaliteta izabranih direktora.

- Imajući u vidu činjenicu da je član 50. Zakona o kulturi koji se odnosi na zaključivanje ugovora o radu na određeno vreme u trajanju do tri godine, od samog početka primene Zakona izazivao mnogo kontroverzi u javnosti, cilj izmene ovog dela Zakona, tj. predlog za njegovo ukidanje, vezan je za adekvatnije regulisanje ove oblasti. Naime, u međuvremenu je usvojena izmena i dopuna Zakona o radu („Službeni. glasnik RS”, br. [24/05](#), [61/05](#), [54/09](#), [32/13](#) i [75/14](#)) kojom je uveden nov institut zapošljavanja na određeno vreme do dve godine, čime se izgubila potreba za postojanjem posebnog rešenja u Zakonu o kulturi kojim se u vidu lex specialis uvela mogućnost izuzetka od pravila da se ugovor o radu na određeno vreme sklapa do jedne godine (Zakon o kulturi predviđa mogućnost sklapanja ugovora na određeno vreme do tri godine). Dakle, merom brisanja ove mogućnosti iz Zakona o kulturi, stvorice se preduslovi da se zaposleni u kulturi na adekvatan način zapošljavaju u skladu sa potrebama ustanova kulture za njihovim angažmanom.

- Primenom mere ukidanja člana Zakona kojim je uređen status ustanova kulture od nacionalnog značaja i sistem dobijanja tog statusa, sprečiće se dalja diskreditacija i ovog instituta i ustanova koje su opravdano stekle ovaj status. Procena je da je sistem koji je funkcionisao pre uvođenja u naš sistem ovog instituta, mnogo efikasniji. Tako će osnivači ustanova kulture imati obavezu da finansiraju njihovo funkcionisanje, a imajući u vidu da je u tom pogledu nesporna pozicija osnivača na republičkom, pokrajinskom i nivou jedinica lokalne samouprave, ovakav sistem neće izazvati konfuziju u nadležnostima za finansiranje funkcionisanja ovih ustanova. Tako npr. ovim putem se ukida institucija prioritetnog finansiranja iz budžeta Republike na osnovu javnog konkursa za ustanove od nacionalnog značaja čiji osnivač nije Republika Srbija.

- Svi uočeni problemi koji su se pokazali u dosadašnjoj primeni prilikom sprovodenja konkursa za finansiranje i sufinansiranje projekata u kulturi, nametnuli su obavezu da se na precizniji način reguliše ovaj postupak. Zbog toga su predložene mere za izmene i dopune Zakona o kulturi usmerene ka cilju podizanja kvaliteta i efikasnosti u trošenju budžetskih sredstava, čime će se postići krajnji efekat poboljšanja položaja različih subjekata kulture koji su ovim putem u poziciji da jednostavnije dođu u poziciju obezbeđivanja budžetske pomoći za projekte koji to svojim kvalitetom zaslužuju. Pored toga, primenom mera preciziranja procedure za korišćenje budžetskih sredstava bez konkursa, tako što će se utvrditi jasni kriterijumi za korišćenje ove mogućnosti, stvorice se preduslovi za veći nivo dostupnosti ovako obezbeđenih sredstava za one projekte koji to zaista zaslužuju. Takođe, regulisanjem procedure finansiranja međunarodne saradnje u oblasti kulture, stvorice se preduslovi za veću dostupnost sredstava iz međunarodnih fondova za naše

kulturne stvaraoce, čime će se poboljšati kvalitet obezbeđivanja potrebnih sredstava za njihovo stvaralaštvo.

- Razmatrane mogućnosti da se problem reši i bez donošenja propisa

U toku analize razmatrano je nekoliko relevantnih mogućnosti:

- status quo - ne menjanje važećeg Zakona o kulturi;
- donošenje novog zakona koji bi u potpunosti regulisao ovu oblast;
- izmene odnosno dopune Zakona o kulturi kojim bi se izvršila korekcija uočenih problema.

Prva opcija nije bila održiva iz razloga što nije moguće na drugi način rešiti probleme vezane za primenu pojedinih delova Zakona o kulturi, osim kroz njihovu izmenu i dopunu. Ukoliko bi se zadržao status quo u ovoj oblasti i ne bi menjao postojeći zakon problemi koji su nastali u njegovoj dosadašnjoj primeni se ne bi rešili i dalje bi se produbili, što bi imalo značajan uticaj na kvalitet funkcionisanja našeg kulturnog sistema. Zbog toga je opšti stav da se jedino kroz izmene postojećeg zakona uočeni problemi mogu rešiti i u krajnjoj liniji značajno poboljšati kvalitet ovog zakona, jer je njegova petogodišnja primena u praksi, jasno ukazala na njegove slabe tačke.

Druga opcija nije neophodna jer nije potrebno menjati celokupnu materiju koja je regulisana Zakonom o kulturi, s obzirom da su neki delovi ovog sistema regulisani na način koji ne izaziva probleme u praksi. To bi praktično značilo da bi više od polovine postojećeg zakona bilo prepisano u istom tekstu, s obzirom da ne postoje opravdani razlozi za njihove izmene.

- Zašto je donošenje propisa najbolji način za rešavanje problema

Imajući u vidu da je Zakon o kulturi po prvi put uspostavio temelje usaglašenom i ciljanom regulisanju kompletног sistema naše kulture, veoma je bitno da se, na osnovama iskustva u njegovoj dosadašnjoj primeni, nastavi sa daljim uređenjem oblasti kulture kroz adekvatnu primenu dobrih zakona i podzakonskih akata. Imajući u vidu da postoji opšta saglasnost stručne i laičke javnosti o potrebi rešavanja svih uočenih problema u kulturi kroz institucije sistema, smatramo da je najprimereniji način za ovu proceduru vezan za donošenje Zakona o izmenama i dopunama zakona o kulturi, kojim bi se ciljano menjali oni delovi zakona za koje postoji mišljenje da zahtevaju drugačiji sistem regulacije, čime će se podići nivo funkcionisanja celokupnog sistema naše kulture.

III. Osnovni pravni instituti i pojedinačna rešenja

Član 1. Dodavanjem novog stava naglašava se temeljni značaj ovog zakona za oblast kulture i potrebe da se pojedinačne oblasti kulture regulišu posebnim zakonima koji se moraju zasnivati na Zakonu o kulturi.

Član 2. Izmene u ovom članu se odnose pre svega na drugačiji redosled načela kulturnog razvoja, čime su im dati odgovarajući prioriteti.

Član 3. U ovom članu su izvršene određene izmene koje se odnose na utvrđivanje opштег interesa u kulturi, čime se preciziraju preduslovi za budžetsko finansiranje određenih kulturnih projekata. Pored terminološkog preciziranja, ovim izmenama se vrše i neka sadržinska usaglaglašavanja sa kulturnim potrebama koje su sastavni deo opšte kulturne politike. Takođe se predložene izmene i dopune u ovom članu odnose i na neophodnost usaglašavanja ovog zakona sa opštim strateškim opredeljenjima koji su utvrđeni u nekim drugim oblastima, a koja svoje efekte imaju i u oblasti kulture.

Član 4. Predloženom izmenom se preciznije sistematizuje sadržina kulture.

Član 5. Dopunom stava 1. člana 10. Zakona o kulturi vrši se njegovo usklađivanje sa pravilima za dodelu državne pomoći uređenim u Zakonu o kontroli državne pomoći („Službeni glasnik RS”, broj 51/09).

Član 6. Predložene izmena termina do koga se konkursi raspisuju omogućava kvalitetnije i efikasnije sprovođenje konkursa, jer se na ovaj način on raspisuje nakon donošenja budžeta za sledeću godinu kada je poznat iznos sredstava predviđenih za ove namene

Član 7. Predloženom izmenom se ukida dodela nacionalnih priznanja. Na ovaj način se prekida procedura dodele ovog priznanja, s tim što svi dobitnici koji su ga stekli do donošenja ovog zakona, zadržavaju ovo pravo.

Član 8. U Savetu nije bio predviđen nijedan član Univerziteta u Beogradu u okviru koga su Filozofski fakultet (Katedra za istoriju umetnosti, arheologiju, etnologiju, antropologiju, klasičnu filologiju i istoriju), Fakultet političkih nauka i Arhitektonski fakultet gde su skoncentrisane najvažnije struke vezane za očuvanje, zaštitu, prezentaciju i upotrebu kulturnog nasleđa.

Takođe, kod predloga kandidata za člana Saveta reprezentativnih udruženja, nije bila predviđena mogućnost izbora predstavnika filmske umetnosti.

Ovim izmenama se ove nelogičnosti ispravljavaju

Član 9. Predloženom izmenom se utvrđuje adekvatnija uloga Saveta u proceduri izrade strategije razvoja kulture i njene primene u praksi, kao i u proceduri dodele nagrade za podsticanje kulturnog stvaralaštva.

Član 10. Ovim dopunama Zakona o kulturi, stvara se pravni osnov za obezbeđenje sredstava iz budžeta za rad Saveta.

Član 11. Predloženom izmenom se usklađuje primena Zakona sa Konvencijom o zaštiti arhitektonskog nasleđa Evrope, Granada, 03.10.1985, Konvencijom o zaštiti arheološkog nasleđa (revidirana), Malta, 16.01.1992. i Smernicama za razvoj zakonodavstva i upravnih sistema u oblasti kulturnog nasleđa, Savet Evrope, 2000, po kojima je potrebno uspostaviti specijalizovane službe zaštite na centralnom nivou sa osnovnim ciljem da se čuvanje kulturnih dobara mora zasnovati na jedinstvenim kriterijumima.

Izmenom bi se obezbedio osnov za uspostavljanje jedinstvenog sistema zaštite kulturnog nasleđa, a naročito kulturnih dobara od velikog i od izuzetnog značaja kao dobara čija je zaštita od opšteg interesa.

Član 12. Dodavanjem ovog člana, utvrđuje se obaveza ustanova kulture osnovanih u javnoj svojini da doprinose unapređenju domaćeg kulturnog stvaralaštva i zaštitit kulturnog nasleđa.

Član 13. Izmena u ovom članu se odnosi na usklađivanje sa zakonskim standardima zaštite podataka ličnosti.

Član 14. Izmena u ovom članu se odnosi na usklađivanje sa zakonskim standardima zaštite podataka ličnosti.

Član 15. Predloženim dopunama precizira se procedura javnog konkursa za izbor direktora ustanova kulture sa ciljem da se isprave prepreke koje su se javljale u dosadašnjoj praksi zbog kojih su nastajali problemi i u primeni dela zakona o kulturi kojim se reguliše položaj vršilaca dužnosti direktora ustanova kulture.

Član 16. Dopune iz ovog člana se odnose na utvrđivanje određenih bitnih uslova za izbor direktora u zakonu, kako bi se izbegla mogućnost da se u statutima ustanova relativizuju ovi uslove i tako smanji kvalitet menadžmenta u kulturi.

Član 17. Ovim dopunama se sprečava mogućnost nekvalitetnog rukovođenja ustanovama kulture od strane vd direktora kao posledice nedorečenosti u zakonu.

Član 18. Predloženom izmenom preciziraju se moguće situacije vezane za određivanje člana upravnog odbora iz reda zaposlenih koji mora da bude iz reda nosilaca osnovne, tj. programske delatnosti. Takođe, predloženom dopunom se sprečava opstrukcija rada Upravnog odbora opravdanim ili neopravdanim odsustvom predsednika Upravnog odbora.

Član 19. Predloženom dopunom se reguliše mogućnost prestanka mandata člana upravnog odbora razrešenjem, a ne samo istekom mandata kao što je bilo do sada.

Član 20. Predloženom predloženom dopunom se sprečava opstrukcija rada nadzornog odbora opravdanim ili neopravdanim odsustvom predsednika nadzornog odbora.

Član 21. Predloženom dopunom se reguliše mogućnost prestanka mandata člana nadzornog odbora razrešenjem, a ne samo istekom mandata kao što je bilo do sada.

Član 22. Umetnički, programski, odnosno stručni savet, kako je i utvrđeno Zakonom o kulturi, razmatra pitanja iz umetničke, programske, odnosno stručne delatnosti ustanove i direktoru, odnosno umetničkom ili programskom direktoru, daje mišljenja i predloge vezane za umetnički, programski i stručni rad ustanove. Imajući u vidu navedeno smatramo da je neophodna obavezno obrazovanje stručnog saveta u ustanovi kulture, čija mišljenja i predlozi u velikoj meri treba da doprinesu unapređenju umetničkog, programskog i stručnog rada ustanove.

Član 23. Brisanjem člana 50. vrši se usklađivanje Zakona o kulturi sa Zakonom o radu („Službeni glasnik RS”, br. [24/05](#), [61/05](#), [54/09](#), [32/13](#), 75/14) kojim je u članu 37. stav 2. propisano da se radni odnos na određeno vreme zasniva na period koji ne može trajati duže od 24 meseci. Članom 29. Zakona o kulturi propisano je da se na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u ustanovama primenjuju opšti propisi o radu, ako zakonom nije drukčije određeno, tako da će predloženom izmenom odnosno brisanjem člana 50. ovaj zakon u potpunosti biti usklađen sa Zakonom o radu.

Član 24. Ovim izmenama se ukida status ustanova kulture od nacionalnog značaja jer je primena ovog člana u praksi pokazala svoje nedostatke koji nisu ispunili očekivane efekte. Detaljnije obrazloženje se vezuje za član 24. ovog zakona.

Član 25. Obrazloženje je isto kao i za član 22. ovog zakona.

Član 26. Ustanove kulture čiji je osnivač Republika Srbija se i inače finansiraju iz republičkog budžeta, te je član 54. Zakona o kulturi nepotreban.

Ne treba da postoji institucija prioritetnog finansiranja na osnovu javnog konkursa za ustanove od nacionalnog značaja čiji osnivač nije Republika Srbija. Javni konkurs je otvoren za sve učesnike i postoje jasni kriterijumi za izbor projekata u kulturi, kao i projekata umetničkih, odnosno stručnih i naučnih istraživanja u kulturi koji se finansiraju i sufinansiraju.

Član 27. Predloženom izmenom se stvaraju uslovi za punu primenu procedure dodelje statusa reprezentativnog udruženja, s obzirom da se u ovom članu navode područja kulture u kojima se može dobiti ovaj status.

Član 28. Ovim izmenama se vrši usklađivanje sa predloženim izmenama u članu 26. ovog zakona.

Član 29. Predložene dopune su proceduralnog karaktera. Istovremeno se na ovaj način precizira način gubljenja statusa reprezentativnosti.

Član 30. Predložene izmene predstavljaju usklađivanje sa predloženim dopunama u članu 26. ovog zakona. Takođe se u stavu 2. definiše da samostalni umetnik obavlja isključivo umetničku delatnost u oblasti kulture

Član 31. Predloženim izmenama se na adekvatniji način definiše pojam samostalnog stručnjaka u kulturi i istovremeno usklađuje sa predloženim dopunama u članu 26. ovog zakona.

Član 32. Predloženim izmenama se utvrđuje da samostalni saradnik u kulturi ne obavlja umetničku delatnost.

Član 33. Izmena se odnosi na usaglašavanje teksta sa izmenama u članu 34., s obzirom da reprezentativna udruženja više neće davati obrazloženu ocenu o ispunjenosti uslova, već će izdavati rešenje o statusu slobodnog umetnika ili stručnjaka u kulturi.

Član 34. Predlaže se donošenje jedinstvenog Pravilnika o uslovima za sticanje statusa lica koja samostalno obavljaju umetničku ili drugu delatnost iz oblasti kulture i merila i kriterijuma za davanje obrazložene ocene, kako bi se jednim opštim aktom mogli primeniti svi uslovi iz člana 61, tač. 1-6. Zakona o kulturi. Ovo smatramo svrshodnim i racionalnim, jer bi se na jedinstven način od strane reprezentativnih udruženja u kulturi mogla regulisati primena svih navedenih uslova koji bi bili bliže utvrđeni u smislu dokumenata kojima se ovi uslovi dokazuju.

Periodična provera statusa lica koja već imaju status «samostalnog», doprinosi odgovornom odnosu prema instituciji samostalnog umetnika s obzirom da prema svojoj suštini ova vrsta statusa se dobija i gubi na osnovu umetničkog rada. Izostankom revizije moglo bi doći do zloupotrebe i nekontrolisanog porasta broja samostalnih umetnika što bi direktno uticalo na opterećenje budžeta koji se opredeljuje po osnovu doprinosa za socijalno osiguranje.

Član 35. Izmena u ovom članu se odnosi na usklađivanje sa zakonskim standardima zaštite podataka ličnosti.

Član 36. Praksa u radu sa reprezentativnim udruženjima ukazala je na probleme u vezi sa regulisanjem finansiranja vršenja poverenih poslova. Zbog toga je neophodno zakonom precizno regulisati proceduralna pitanja vezana za finansiranje poverenih poslova reprezentativnih udruženja u kulturi.

Član 37. Uplata doprinosa za socijalno osiguranje se može vršiti samo licima koja samostalno u vidu zanimanja obavljaju umetničku delatnost, što je u skladu sa Zakonom o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje. Dakle, član 69. Zakona o kulturi treba brisati, jer je on neprimenjiv na lica koja steknu status istaknutog umetnika, a koji nisu samostalni umetnici, kao ni na lica koja su istaknuti stručnjaci u kulturi. S druge strane ukoliko bi ograničili mogućnost dobijanja statusa istaknutog samo na lica koja su samostalni umetnici, koji realno jedini mogu da koriste mogućnosti koje im omogućava član 69. Zakona o kulturi, neopravdano bi diskriminisili sve one umetnike i stručnjake u kulturi koji ispunjavaju uslove za dobijanje statusa „istaknutog”, ali koji nemaju status samostalnog umetnika. Ona lica koja steknu status „istaknutog”, ukoliko su samostalni umetnici, svakako imaju pravo da im se uplaćuju doprinosi, ali iz budžeta jedinica lokalnih samouprava, tako da oni ukidanjem člana 69. ne gube svoja prava, dok se istaknutim umetnicima i stručnjacima u kulturi svakako ne mogu uplaćivati sredstva za doprinose, što znači da ni oni ne gube svoja prava ukidanjem ovog člana.

Član 38. Predloženim dopunama precizira se oblast zakonodavstva na koji se odnosi predmetni član.

Član 39. Predložene izmene predstavljaju usklađivanje sa predloženim brisanjem člana 69. Zakona o kulturi u članu 37. ovog zakona.

Član 40. Predloženim izmenama se preciznije definiše procedura finansiranja iz republičkog budžeta.

Član 41. Ustanove do sada nisu slale godišnje izveštaje o utrošku sredstava ili su to činile neredovno te je neophodno utvrditi obaveze ustanova za izradu godišnjih izveštaja o radu što bi olakšalo praćenje njihovog rada, ostvarenje postavljenih programski ciljeva i slično. Pored toga, u stavu 1. se proširuju poslovi koji se finansiraju iz budžeta osnivača za koje se zahteva saglasnost osnivača.

Član 42. Dosadašnja praksa sprovođenja javnog konkursa za finansiranje ili sufinansiranje projekata u kulturi i umetnosti nametnula je obavezu da se na precizniji način reguliše postupak sprovođenja javnog konkursa.

Pored toga, izuzetno značajni projekti koje nije bilo moguće unapred planirati, pa se sufinansiraju bez konkursa, moraju da ispunе najmanje tri kriterijuma utvrđenih Pravilnikom.

Zakon o kulturi nije regulisao pitanje finansiranja međunarodne saradnje u oblasti kulture. Naime većina ovih obaveza proizilazi iz članstva RS u međunarodnim organizacijama i naše nadležnosti u tom kontekstu i/ili iz bilateralnih programa i sporazuma. Takođe postoje i situacije kada se dogovaraju strateški oblici saradnje od visokog značaja i prioriteta, koji se dogovaraju tokom međudržavnih dogovora ili pregovora (najčešće na ministarskom nivou).

Novina u ovom članu se odnosi i na obavezu donošenja jedinstvene uredbe kojom će se urediti pitanja vezana za proceduru dodele sredstava putem konkursa.

Član 43. Ovim izmenama se vrši usaglašavanje sa članom 41. ovog zakona u pogledu roka za podnošenje izveštaja.

Član 44. Ovim članom se vrši usklađivanje sa članom 7. ovog zakona kojim je ukinuta dodela nacionalnih priznanja, tako što se utvrđuje da danom početka primene ovog zakona, prestaje da važi Uredba o bližim uslovima i načinu dodelje priznanja za vrhunski doprinos nacionalnoj kulturi, odnosno kulturi nacionalnih manjina („Službeni glasnik RS”, br. 36/10).

Član 45. U ovom članu se reguliše vreme stupanja na snagu zakona.

IV. Analiza efekata zakona

- Na koga će i kako će najverovatnije uticati rešenja u Zakonu

Donošenjem Zakona izmenama i dopunama zakona o kulturi podići će se efikasnost sistema obavljanja svih delatnosti u oblasti kulture, način uređenja obaveza i odgovornosti državne uprave, pokrajine i lokalne samouprave na svim nivoima u oblasti kulture, kao i poboljšati uslovi za rad i delovanje svih učesnika u kulturnim procesima. Konkretnije rečeno, rešenja u zakonu će imati uticaj na umetnike i stručnjake u kulturi tako što će se omogućiti veći stepen primenljivosti ovog zakona u kontekstu rešavanju njihovih problema vezanih za obezbeđivanje finansijskih sredstava za njihove kulturne aktivnosti, poboljšati sistem njihove pozicioniranosti u sistemu obezbeđivanja doprinosa za socijalno i zdravstveno osiguranje i stvoriti uslovi za dostupnost njihovih kulturnih produkata zainteresovanoj javnosti i t.sl. Sledеći subjekt koji će imati korist od rešenja u ovom zakonu su ustanove kulture, jer će im predložene izmene i dopune zakona omogućiti lakše funkcionisanje u smislu obezbeđivanja dodatnih sredstava za svoj rad, stvaranja administrativnih uslova za efikasniji rad i veći stepen pomoći koju im na osnovu zakona mogu pružiti organi državne uprave. I kao krajnji korisnici kulturnih usluga, korist od rešenja u zakonu imaće i građani koji su zainteresovani za konzumiranje kulturnih proizvoda, jer će se ovim izmenam stvoriti bolji ambijent kako za stvaralaštvo, tako i za proceduru prezentacije ovih proizvoda širokom auditorijumu.

Napominjemo da zbog specifičnosti oblasti kulture i samim tim zakona koji uređuje ovu oblast, ove izmene i dopune Zakona o kulturi nemaju direktnе efekte na mala i srednja preduzeća.

- Kakve troškove će primena zakona stvoriti građanima i privredi (naročito srednjim i malim preduzećima)

Predložene izmene i dopune Zakona o kulturi imaju za cilj podizanje efikasnosti sistema u kome funkcioniše naša kultura, što će za krajnju posledicu imati i smanjenje troškova građanima i privredi. Napominjemo da zbog specifičnosti oblasti kulture i samim tim zakona koji uređuje ovu oblast, ove izmene i dopune Zakona o kulturi nemaju direktnе efekte na mala i srednja preduzeća ni u smislu troškova.

- Da li su pozitivne posledice zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti

Imajući u vidu već izrečenu specifičnost vezanu za oblast kulture i shodno tome zakon koji je uređuje, napominjemo da su pozitivne posledice zakona takve da opravdavaju početne troškove koje će on stvoriti, budući da obezbeđuje jedinstvenost uređenja obavljanja svih delatnosti u oblasti kulture, obaveze i odgovornosti javne uprave na svim nivoima u oblasti kulture, kao i uslove za rad i delovanje svih učesnika u kulturnim procesima.

- Da li se zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurenca

U skladu sa načelom ravnopravnosti privatnopravnih i javnopravnih subjekta u kulturi, zakon generalno stvara povoljan ambijent za osnivanje privatnih ustanova kulture koje mogu osnivati pravna lica i fizička lica, pod uslovima utvrđenim zakonom.

- Da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o zakonu

Pre slanja Nacrta zakona o izmenama i dopunama zakona o kulturi na mišljenje drugim ministarstvima, održana je javna rasprava, a nakon toga i javno slušanje u Narodnoj skupštini RS, na kojoj je priliku da kaže svoje mišljenje o predloženim izmenama i dopunama, imala sva zainteresovana javnost.

- Koje će se mere tokom primene zakona preuzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem zakona namerava.

Ministarstvo kulture nadležno je za sprovođenje ovog zakona, za njegovu ujednačenu primenu na teritoriji Republike Srbije, kao i za davanje mišljenja u vezi njegove primene.

V. Procena finansijskih sredstava potrebnih za sprovođenje zakona

Osnovna intencija predloženih rešenja za izmene i dopune Zakona o kulturi odnosi se na poboljšavanje sistema u kome funkcioniše kulturni sistem naše zemlje, što u krajnjoj liniji ima za cilj mnogo efikasniji nivo njegovog finansiranja u okviru predviđenih budžetskih sredstava za ove namene. Tako se npr. predloženim ukidanjem člana 14. Zakona o kulturi, koji je regulisao dodelu nacionalnih priznanja (tzv. „nacionalnih penzija”), očekuje znatna ušteda sredstava koja su se do sada izdvajala iz budžeta za ove namene. Zatim, predloženim brisanjem članova 52. 53. i 54. ukida se status ustanova kulture od nacionalnog značaja čime se ukida obaveza prioritetnog finansiranja iz republičkog budžeta svih ustanova kulture od nacionalnog značaja bez obzira na njihovog osnivača. Takođe, ukidanjem člana 69. Zakona o kulturi ukida se obaveza uplate iz republičkog budžeta doprinosa licima koja su stekla status istaknutog umetnika, odnosno stručnjaka u kulturi. Predložene izmene i dopune članova zakona kojim se reguliše položaj reprezentativnih udruženja koji obavljaju poverene poslove u ime države, takođe doprinose racionalizaciji budžetskih izdvajanja za ove namene. Pomenućemo još i značajne izmene i dopune dela

Zakona o kulturi (čl. 74-78) kojim se reguliše postupak finansiranja iz budžeta, koje imaju za cilj da dodatno urede ove procedure i tako povećaju efikasnost i kontrolu trošenja postojećih budžetskih sredstava koji se odvajaju za ove namene.

Što se tiče predloženih dopuna iz člana 10. Zakona o izmenama i dopunama zakona o kulturi kojima se stvara pravni osnov za finansiranje naknada za rad članova Nacionalnog saveta za kulturu iz republičkog budžeta, visina naknade za predsednika Saveta bi bila u visini 1,5, a za članove Saveta jedne prosečne mesečne zarade po zaposlenom u Republici Srbiji bez poreza i doprinosa. U prilogu vam dostavljamo popunjeno PFE – Obrazac.

U vezi predloženih izmena u članu 38. Zakona o izmenama i dopunama zakona o kulturi koje se odnose na naknade za rad komisija za izbor projekata po raspisanim javnim konkursima koje obrazuje ministar u prilogu vam dostavljamo popunjene PFE – Obrasce.

PREGLED ODREĐABA ZAKONA KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Predmet uređivanja

Član 1.

Ovim zakonom utvrđuje se opšti interes u kulturi, način ostvarivanja opšteg interesa u kulturi i obavljanje kulturnih delatnosti, prava, obaveze i odgovornosti Republike Srbije, autonomnih pokrajina i opština, gradova i grada Beograda (u daljem tekstu: jedinica lokalne samouprave) u kulturi, kao i uslovi za delovanje svih subjekata u kulturi.

POJEDINAČNE OBLASTI KULTURE, REGULISAĆE SE POSEBNIM ZAKONIMA.

Načela kulturnog razvoja

Član 3.

REPUBLIKA SRBIJA STARA SE O OSTVARIVANJU OPŠTEG INTERESA U KULTURI I O SPROVOĐENJU KULTURNE POLITIKE KAO SKUPA CILJEVA I MERA PODSTICANJA KULTURNOG RAZVOJA KOJI SE ZASNIVA NA SLEDEĆIM NAČELIMA:

- 1) OČUVANJE KULTURNOG I ISTORIJSKOG NASLEĐA;
- 2) SLOBODA IZRAŽAVANJA U KULTURNOM I UMETNIČKOM STVARALAŠTVU;
- 3) PODSTICANJE KULTURNOG I UMETNIČKOG STVARALAŠTVA;
- 4) OTVORENOST I DOSTUPNOST KULTURNIH SADRŽAJA;
- 5) UVAŽAVANJE KULTURNIH I DEMOKRATSKIH VREDNOSTI LOKALNE, REGIONALNE, NACIONALNE, EVROPSKE I SVETSKE TRADICIJE I KULTURNE RAZNOLIKOSTI I INTERKULTURNOG DIJALOGA;
- 6) INTEGRISANJE KULTURNOG RAZVOJA U SOCIO-EKONOMSKI I POLITIČKI DUGOROČNI RAZVOJ DEMOKRATSKOG DRUŠTVA;
- 7) DEMOKRATIČNOST KULTURNE POLITIKE;
- 8) RAVNOPRAVNOST SUBJEKATA U OSNIVANJU USTANOVA I DRUGIH PRAVNIH LICA U KULTURI I RAVNOPRAVNOST U RADU SVIH USTANOVA I DRUGIH SUBJEKATA U KULTURI;
- 9) DECENTRALIZACIJA U ODLUČIVANJU, ORGANIZOVANJU I FINANSIRANJU KULTURNIH DELATNOSTI U SKLADU SA KULTURNOM POLITIKOM;
- 10) AUTONOMIJA SUBJEKATA U KULTURI;
- 11) PODSTICANJE ODRŽIVOG RAZVOJA KULTURNE SREDINE KAO INTEGRALNOG DELA ŽIVOTNE SREDINE.

Opšti interes u kulturi

Član 6.

Opšti interes u kulturi obuhvata:

- 1) stvaranje mogućnosti za intezivan, KONTINUIRAN i usklađen kulturni razvoj;
- 2) stvaranje uslova za RAZVOJ i podsticanje SAVREMENOG kulturnog i umetničkog stvaralaštva;

- 3) OČUVANjE, PRIKUPLjANjE, istraživanje, PROUČAVANjE, zaštitu, i korišćenje I PREDSTAVLjANjE KULTURNOG NASLEĐA;
- 4) finansiranje tekućih rashoda i izdataka i ostvarivanje programa ustanova kulture čiji je osnivač Republika Srbija;
- 5) programe i projekte ustanova kulture, udruženja u kulturi i drugih subjekata u kulturi koji svojim kvalitetom doprinose razvoju kulture i umetnosti;
- 6) otkrivanje, stvaranje, proučavanje, očuvanje i predstavljanje srpske kulture i kulture nacionalnih manjina u Republici Srbiji;
- 7) obezbeđivanje uslova za dostupnost kulturnog nasleđa javnosti;
- 7a) OBEZBEDIVANjE USLOVA ZA DOSTUPNOST KULTURNIH SADRŽAJA;
- 8) istraživanje, očuvanje i korišćenje dobara od posebnog značaja za kulturu i istoriju srpskog naroda, koja se nalaze van teritorije Republike Srbije;
- 9) podsticanje i pomaganje kulturnih izraza koji su rezultat kreativnosti pojedinaca, grupa i društava Srba u inostranstvu;
- 10) podsticanje međunarodne kulturne saradnje;
- 10) PODSTICANjE, UNAPREĐENjE I STVARANjE USLOVA ZA RAZVOJ MEĐUNARODNE KULTURNE SARADNjE;
- 10a) STVARANjE USLOVA ZA SLOBODAN PROTOK I RAZMENU KULTURNIH IZRAZA I SADRŽAJA;
- 10b) PODSTICANjE INOVATIVNOSTI I KREATIVNOSTI U KULTURI;
- 11) podsticanje stručnih i naučnih istraživanja u kulturi;
- 12) širenje SPROVOĐENjE i unapređivanje edukacije u oblasti kulture;
- 13) podsticanje primene novih tehnologija u kulturi, naročito informacionih tehnologija i digitalizacije;
- 13a) PODSTICANjE PROCESA DIGITALIZACIJE I RAZVOJA DIGITALNE ISTRAŽIVAČKE INFRASTRUKTURE U OBLASTI ZAŠTITE KULTURNOG NASLEĐA I UMETNOSTI;
- 14) izgradnja jedinstvenog bibliotečko-informacionog sistema i matične funkcije u bibliotečkoj delatnosti;
- 15) IZGRADNjA I UNAPREĐENjE JEDINSTVENOG INFORMACIONOG SISTEMA U OBLASTI ZAŠTITE KULTURNOG NASLEĐA;
- 15a) IZGRADNjA I UNAPREĐENjE MREŽE USTANOVA U OBLASTI ZAŠTITE KULTURNOG NASLEĐA;
- 16) podsticanje mladih talenata u oblasti kulturnog i umetničkog stvaralaštva;
- 17) stvaranje uslova za podsticanje samostalnog kulturnog i umetničkog stvaralaštva;
- 18) podsticanje amaterskog kulturnog i umetničkog stvaralaštva;
- 19) podsticanje dečijeg stvaralaštva i stvaralaštva za decu i mlade u kulturi;
- 20) podsticanje kulturnog i umetničkog stvaralaštva osoba sa invaliditetom i dostupnosti svih kulturnih sadržaja osobama sa invaliditetom;
- 21) REGULISANjE I podsticanje tržišta umetničkih dela, sponzorisanja, mecenarstva i donatorstva u kulturi;
- 21a) PODSTICANjE RAZVOJA KREATIVNIH INDUSTRIJA;

21b) PODSTICANJE KULTURNOG I UMETNIČKOG STVARALAŠTVA DRUŠTVENO OSETLjIVIH GRUPA;

21v) PODSTICANJE MEĐURESORNE SARADNje INSTITUCIJA KULTURE SA RELEVANTNIM ČINIOCIMA IZ DRUGIH OBLASTI (TURIZAM, NAUKA, EKONOMIJA I T.SL.);

22) druga pitanja utvrđena zakonom kao opšti interes u oblasti kulture.

Sredstva za ostvarivanje opštег interesa u kulturi obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, AUTONOMNE POKRAJINE I JEDINICA LOKALNIH SAMOUPRAVA.

Kulturna delatnost i oblasti kulturne delatnosti

Član 8.

Kulturnom delatnošću, u smislu ovog zakona, smatraju se poslovi naročito u sledećim oblastima:

- 1) istraživanje, zaštita i korišćenje kulturnog nasleđa;
- 2) bibliotečko informacione delatnosti;
- 3) knjiga i književnost (stvaralaštvo, izdavaštvo, knjižarstvo, prevodilaštvo);
- 4) muzika (stvaralaštvo, produkcija, interpretacija);
- 5) likovne i primenjene umetnosti, vizuelne umetnosti i arhitektura;
- 6) scensko stvaralaštvo i interpretacija (drama, opera, balet i ples);
- 7) kinematografija i audio-vizuelno stvaralaštvo;
- 8) umetnička fotografija;
- 9) digitalno stvaralaštvo i multimediji;
- 10) naučnoistraživačke i edukativne delatnosti u kulturi;
- 11) ostala muzička, govorna, artistička i scenska izvođenja kulturnih programa.

Umetničkom delatnošću, u smislu ovog zakona, smatraju se poslovi u oblastima iz stava 1. tač. 3-8. ovog člana.

KULTURNOM DELATNOŠĆU, U SMISLU OVOG ZAKONA, SMATRAJU SE POSLOVI NAROČITO U SLEDEĆIM OBLASTIMA:

- 1) KNJIŽEVNOST (STVARALAŠTVO, PREVODILAŠTVO);
- 2) MUZIKA (STVARALAŠTVO, PRODUKCIJA, INTERPRETACIJA);
- 3) LIKOVNE, PRIMENJENE, VIZUELNE UMETNOSTI, DIZAJN I ARHITEKTURA;
- 4) POZORIŠNA UMETNOST (STVARALAŠTVO, PRODUKCIJA I INTERPRETACIJA)
- 5) UMETNIČKA IGRA - KLASIČAN BALET, NARODNA IGRA, SAVREMENA IGRA (STVARALAŠTVO, PRODUKCIJA I INTERPRETACIJA);
- 6) FILMSKA UMETNOST I OSTALO AUDIO-VIZUELNO STVARALAŠTVO;
- 7) DIGITALNO STVARALAŠTVO I MULTIMEDIJI;
- 8) OSTALA IZVOĐENJA KULTURNIH PROGRAMA I KULTURNIH SADRŽAJA (MJUZIKL, CIRKUS, PANTOMIMA, ULIČNA UMETNOST I T.SL.).
- 9) OTKRIVANJE, PRIKUPLjANJE, ISTRAŽIVANJE, ZAŠTITA, PROUČAVANJE, OČUVANJE, KORIŠĆENJE I PREDSTAVLjANJE KULTURNOG NASLEĐA;

- 10) BIBLIOTEČKO-INFORMACIONE DELATNOSTI;
 - 11) NAUČNOISTRAŽIVAČKE I EDUKATIVNE DELATNOSTI U KULTURI;
 - 12) MENADŽMENT U KULTURI;
- UMETNIČKOM DELATNOŠĆU, U SMISLU OVOG ZAKONA, SMATRAJU SE POSLOVI U OBLASTIMA IZ STAVA 1. TAČ. 1-8. OVOG ČLANA.

Finansiranje kulturnih programa i projekata

Član 10.

SREDSTVA ZA FINANSIRANJE ILI SUFINANSIRANJE KULTURNIH PROGRAMA I PROJEKATA, KAO I UMETNIČKIH, ODNOSNO STRUČNIH I NAUČNIH ISTRAŽIVANJA U POJEDINIM OBLASTIMA KULTURNE DELATNOSTI, OBEZBEĐUJU SE U BUDŽETU REPUBLIKE SRBIJE, BUDŽETU AUTONOMNE POKRAJINE I BUDŽETU JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE, A DODELJUJU SE U SKLADU SA PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE KONTROLA DRŽAVNE POMOĆI I DRUGIM ZAKONIMA.

Kulturni programi i projekti ustanova kulture i drugih subjekata u kulturi finansiraju se i iz prihoda ostvarenih obavljanjem delatnosti, od naknada za usluge, prodajom proizvoda, ustupanjem autorskih i srodnih prava, od legata, donacija, sponsorstava i na drugi način, u skladu sa zakonom.

Član 11.

Finansiranje ili sufinansiranje kulturnih programa i projekata kao i umetničkih, odnosno stručnih i naučnih istraživanja u kulturi, vrši se na osnovu javnog konkursa, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Konkursi iz stava 1. ovog člana raspisuju se za svaku narednu budžetsku godinu najkasnije do 1. oktobra 30 DANA OD DANA USVAJANJA BUDŽETA ZA NAREDNU GODINU tekuće godine.

Priznanje za vrhunski doprinos nacionalnoj kulturi

Član 14.

~~Vlada može dodeliti priznanje u vidu doživotnog mesečnog novčanog primanja umetniku, odnosno stručnjaku u kulturi, za vrhunski doprinos nacionalnoj kulturi, odnosno kulturi nacionalnih manjina. Ovo priznanje dodeljuje se umetniku koji je ostvario pravo na penziju.~~

~~Predlog za dodelu priznanja iz stava 1. ovog člana u slučaju pripadnika nacionalne manjine može podneti i nacionalni savet nacionalne manjine.~~

~~Priznanje iz stava 1. ovog člana isplaćuje se iz budžeta Republike Srbije.~~

~~Bliže uslove i način dodele priznanja iz stava 1. ovog člana utvrđuje Vlada.~~

Sastav i način izbora

Član 16.

Članovi Saveta biraju se iz reda uglednih i afirmisanih umetnika i stručnjaka u kulturi, na period od pet godina.

Savet ima devetnaest članova koje bira Narodna skupština, i to:

- 1) četiri člana iz reda istaknutih umetnika i stručnjaka u kulturi, na predlog Vlade;

2) četiri člana iz reda zaposlenih u ustanovama kulture, na predlog ustanova kulture čiji su osnivači Republika, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave i to po jedan član iz četiri preovlađujuće kulturne delatnosti:

- zaštita KULTURNOG NASLEĐA (muzeji, zavodi za zaštitu spomenika kulture, arhivi),

- scensko-muzička delatnost (pozorišta, muzičke institucije),

- bibliotekarstvo,

- kulturno-obrazovna (centri za kulturu, istraživački centri, filmski centri, galerije);

3) četiri člana na predlog reprezentativnih udruženja, vodeći računa o zastupljenosti svih profila:

- književno stvaralaštvo i prevodilaštvo,

~~- likovne, primenjene umetnosti, fotografija;~~

- LIKOVNE UMETNOSTI, PRIMENjENE UMETNOSTI, VIZUELNE UMETNOSTI, DIZAJN I ARHITEKTURA,

- muzičko stvaralaštvo (kompozitori, izvođači),

~~- dramsko stvaralaštvo (pisci, reditelji, glumci);~~

- POZORIŠNA UMETNOST, FILMSKA UMETNOST I UMETNIČKA IGRA;

4) jednog člana na predlog ostalih udruženja u kulturi;

4) JEDNOG ČLANA IZ OBLASTI ZAŠTITE KULTURNOG NASLEĐA NA PREDLOG UDRUŽENJA IZ OBLASTI ZAŠTITE KULTURNOG NASLEĐA;

5) dva člana na predlog Srpske akademije nauka i umetnosti;

~~6) dva člana na predlog Univerziteta umetnosti, na predlog Saveta univerziteta umetnosti;~~

6) JEDNOG ČLANA UNIVERZITETA UMETNOSTI, NA PREDLOG SAVETA UNIVERZITETA UMETNOSTI;

6a) JEDNOG ČLANA UNIVERZITETA, NA PREDLOG KONFERENCIJE UNIVERZITETA SRBIJE;

7) dva člana nacionalnih manjina na predlog nacionalnih saveta nacionalnih manjina.

Postupak izbora članova Saveta:

1) Vlada utvrđuje predlog na osnovu inicijative ministarstva nadležnog za kulturu (u daljem tekstu: Ministarstvo);

2) Ministarstvo za svaku navedenu oblast kulturne delatnosti iz koje se biraju predstavnici ustanova kulture određuje ustanovu koja organizuje postupak predlaganja;

3) Koordinacioni odbor umetničkih udruženja organizuje postupak predlaganja vodeći računa o zastupljenosti svih navedenih umetničkih profila;

4) MINISTARSTVO ODREĐUJE UDRUŽENJE KOJE SPROVODI POSTUPAK IZBORA PREDSTAVNIKA UDRUŽENJA IZ OBLASTI ZAŠTITE KULTURNOG NASLEĐA;

~~5) i 6) Nadležni organi Srpske akademije nauka i umetnosti, i Univerziteta umetnosti i univerziteta predlažu svoje kandidate;~~

5) NADLEŽNI ORGANI SRPSKE AKADEMIJE NAUKA I UMETNOSTI, PREDLAŽU SVOJE KANDIDATE;

6) NADLEŽNI ORGANI UNIVERZITETA UMETNOSTI PREDLAŽU SVOG KANDIDATA;

6a) NADLEŽNI ORGANI UNIRZITETA PREDLAŽU SVOG KANDIDATA;

7) Nacionalni saveti nacionalnih manjina organizuju postupak predlaganja članova Saveta.

Svi ovlašćeni predlagači obavezni su da predlože utvrđeni broj ili najviše dvostruko veći broj kandidata od onog broja koji se bira iz redova predlagača.

Savet bira predsednika iz reda svojih članova.

Rok za predlaganje kandidata iz stava 2. tač. 1 - 7. ovog člana je trideset dana od dana usvajanja Zakona o kulturi.

Za člana Saveta ne može da bude izabrano lice koje je imenovano, izabrano ili postavljeno na funkciju u državnom organu, organu autonomne pokrajine i organu jedinice lokalne samouprave.

Narodna skupština razrešava člana Saveta pre isteka mandata, i to: na lični zahtev, ako ne ispunjava svoju dužnost kao član Saveta, odnosno svojim postupcima povredi ugled dužnosti koju obavlja ili ukoliko nastupi uslov iz stava 7. ovog člana.

U slučaju razrešenja člana Saveta pre isteka mandata, bira se novi član do isteka mandata Saveta, na predlog Vlade, iz reda čiji je predstavnik bio razrešeni član Saveta.

Poslovi i zadaci

Član 17.

Savet:

1) analizira i daje mišljenje o stanju u kulturi u Republici Srbiji;

2) daje sugestije u kreiranju kulturne politike;

3) daje predloge za razvoj i unapređenje kulturnih delatnosti;

4) ~~učeštuje u izradi~~ RAZMATRA I DAJE MIŠLJENJE O PREDLOGU strategije razvoja kulture i daje ocenu izvršenja;

5) predlaže kriterijume za sticanje statusa istaknutog umetnika, odnosno istaknutog stručnjaka u kulturi;

6) utvrđuje status istaknutog umetnika, odnosno istaknutog stručnjaka u kulturi;

6A) DAJE MIŠLJENJE U POSTUPKU DODELE NAGRADE ZA PODSTICANJE KULTURNOG STVARALAŠTVA;

7) daje sugestije i predloge za uređenje drugih pitanja u oblasti kulture kao i međuresorne saradnje (nauka, obrazovanje, urbanizam, međunarodna saradnja, itd.);

8) obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Savet donosi odluke većinom glasova od ukupnog broja članova Saveta.

Savet podnosi Narodnoj skupštini izveštaj o radu, najmanje jednom godišnje.

Član 18.

Savet donosi poslovnik o radu.

Rad Saveta je javan.

SREDSTVA ZA RAD SAVETA OBEZBEĐUJU SE U BUDŽETU REPUBLIKE.

ČLANOVI SAVETA IMAJU PRAVO NA NAKNADU ZA RAD U VISINI KOJU UTVRDI NARODNA SKUPŠTINA, NA PREDLOG NADLEŽNOG ODBORA NARODNE SKUPŠTINE.

USLOVE ZA OBAVLJANJE STRUČNIH, ADMINISTRATIVNO-TEHNIČKIH I INFORMATIČKIH POSLOVA ZA POTREBE SAVETA OBEZBEĐUJE NARODNA SKUPŠTINA.

Član 25.

~~U oblasti zaštite kulturnih dobara Vlada osniva centralne ustanove zaštite. Autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave osniva ustanove zaštite za teritoriju autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.~~

~~Vlada može izuzetno od stava 1. ovog člana formirati ustanovu zaštite kulturnih dobara za teritoriju više jedinica lokalne samouprave.~~

~~Aktom o osnivanju ustanove zaštite za teritoriju više jedinica lokalne samouprave, osim opštih odredbi predviđenih zakonom, uređuje se posebno:~~

- ~~1) teritorija za koju ustanove obavljaju poslove zaštite kulturnih dobara;~~
- ~~2) obaveze organa lokalne samouprave za čiju teritoriju se osniva ustanova zaštite;~~
- ~~3) način finansiranja tekućih rashoda i izdataka;~~
- ~~4) način finansiranja programa i poslova zaštite koje ustanove obavljaju na teritoriji za koju su formirane.~~

~~Osnivačka prava nad ustanovama zaštite koje su formirane za teritoriju više jedinica lokalne samouprave Vlada može preneti na jedinicu lokalne samouprave ake su ispunjeni uslovi iz člana 27. stav 1. ovog zakona.~~

U OBLASTI ZAŠTITE KULTURNOG NASLEĐA VLADA OSNIVA CENTRALNE USTANOVE ZAŠTITE PREMA VRSTI KULTURNOG NASLEĐA. AUTONOMNA POKRAJINA, ODНОСНО JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE OSNIVA USTANOVE ZAŠTITE ZA TERITORIJU AUTONOMNE POKRAJINE, ODНОСНО JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE.

USTANOVE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA OSNIVAJU SE U SKLADU SA UTVRĐENIM JEDINSTVENIM SISTEMOM MREŽE USTANOVA.

VLADA MOŽE IZUZETNO OD STAVA 1. OVOG ČLANA OSNOVATI USTANOVU ZAŠTITE ZA TERITORIJU VIŠE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE.

AKTOM O OSNIVANJU USTANOVE ZAŠTITE ZA TERITORIJU VIŠE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE, OSIM OPŠTIH ODREDABA PREDVIĐENIH ZAKONOM, UREĐUJE SE POSEBNO:

- ~~1) TERITORIJA ZA KOJU USTANOVE OBAVLJAJU POSLOVE ZAŠTITE KULTURNOG NASLEĐA;~~
- ~~2) OBAVEZE ORGANA LOKALNE SAMOUPRAVE ZA ČIJU TERITORIJU SE OSNIVA USTANOVA ZAŠTITE;~~
- ~~3) NAČIN FINANSIRANJA TEKUĆIH RASHODA I IZDATAKA;~~
- ~~4) NAČIN FINANSIRANJA PROGRAMA I POSLOVA ZAŠTITE KOJE USTANOVE OBAVLJAJU NA TERITORIJI ZA KOJU SU OSNOVANE.~~

JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE NA ČIJIM TERRITORIJAMA USTANOVA ZAŠTITE IZ STAVA 3. OVOG ČLANA OBAVLJA POSLOVE ZAŠTITE, MEĐUSOBNO ZAKLJUČUJU UGOVOR O FINANSIRANJU TEKUĆIH RASHODA I IZDATAKA I PROGRAMA I POSLOVA ZAŠTITE.

OSNIVAČKA PRAVA NAD USTANOVAMA ZAŠTITE KOJE SU OSNOVANE ZA TERRITORIJU VIŠE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE VLADA MOŽE PRENETI NA JEDINICU LOKALNE SAMOUPRAVE AKO SU ISPUNJENI USLOVI IZ ČLANA 27. STAV 1. ZAKONA.

JEDINSTVENI SISTEM MREŽE USTANOVA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, PROPISUJE MINISTAR.

ČLAN 25A.

OBAVEZA USTANOVA KULTURE ČIJI JE OSNIVAČ REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA, ODNOŠNO JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE JE DA SVOJIM RADOM DOPRINESU OČUVANJU, ISTRAŽIVANJU, PROUČAVANJU, PREDSTAVLJANJU, PRIKUPLJANJU I PODSTICANJU DOMAĆEG KULTURNOG I UMETNIČKOG NASLEĐA KAO I DOMAĆEG KULTURNOG I UMETNIČKOG SAVREMENOG STVARALAŠTVA.

Imenovanje direktora ustanove čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave

Osnivački akt

Član 26.

Osnivač donosi akt o osnivanju ustanove.

Akt o osnivanju ustanove sadrži, naročito:

- 1) naziv osnivača;
- 2) naziv i sedište ustanove;
- 3) delatnost ustanove;
- 4) sredstva za osnivanje i početak rada ustanove i način obezbeđivanja sredstava;
- 5) prava i obaveze i odgovornosti osnivača u pogledu obavljanja delatnosti ustanove;
- 6) organe ustanove u osnivanju i njihova ovlašćenja;
- 7) IME I PREZIME I MATIČNI BROJ LICA lice koje će, do imenovanja direktora ustanove obavljati njegove poslove i vršiti njegova ovlašćenja;
- 8) način imenovanja direktora, odnosno upravnika i organa upravljanja;
- 9) rok za donošenje statuta.

Evidencija ustanova osnovanih sredstvima u javnoj svojini

Član 32.

Ministarstvo vodi centralnu evidenciju ustanova osnovanih sredstvima u javnoj svojini sa sedištem na teritoriji Republike Srbije.

Nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno organ jedinice lokalne samouprave dužan je da podatke o ustanovama koje je osnovala autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, dostavi Ministarstvu, u roku od 30 dana od dana osnivanja.

Sadržinu i način vođenja centralne evidencije iz stava 1. ovog člana, propisuje ministar.

Nadležni organ autonomne pokrajine vodi evidenciju ustanova osnovanih sredstvima u javnoj svojini sa sedištem na teritoriji autonomne pokrajine, kao poveren posao.

LIČNI PODACI IZ CENTRALNE EVIDENCIJE IZ STAVA 1. SU: IME I MATIČNI BROJ DIREKTORA USTANOVE I DATUM NJEGOVOG IMENOVANJA I IME I MATIČNI BROJ ZASTUPNIKA I GRANICE NJEGOVOG OVLAŠĆENJA.

Imenovanje direktora ustanove čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave

Član 35.

~~Direktor ustanove čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina odnosne jedinica lokalne samouprave, imenuje se na osnovu prethodno sprovedenog javnog konkursa, na period od četiri godine i može biti ponovo izabran.~~

~~Javni konkurs iz stava 1. ovog člana raspisuje i sprovodi upravni odbor ustanove.~~

~~Javni konkurs iz stava 1. ovog člana raspisuje se 60 dana pre isteka mandata direktora.~~

~~Upravni odbor ustanove dužan je da u roku od 30 dana od dana završetka javnog konkursa izvrši izbor kandidata, i predlog dostavi osnivaču.~~

~~Kada je osnivač Republika Srbija, predlog iz stava 4. ovog člana dostavlja se Ministarstvu.~~

~~Osnivač imenuje direktora ustanove na osnovu predloga upravnog odbora ustanove.~~

~~U slučaju ustanove za koju se izmenom osnivačkog akta utvrdi da je od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanje nacionalnog identiteta nacionalne manjine, nacionalni savet nacionalne manjine daje mišljenje u postupku imenovanja direktora.~~

~~Ako osnivač nije prihvatio predlog upravnog odbora smatra se da javni konkurs nije uspeo.~~

~~Ako Ministarstvo, u slučaju iz stava 5. ovog člana ne prihvati predlog upravnog odbora i ne dostavi ga Vladi na odlučivanje, dužno je da o razlozima za to obavesti Vladu.~~

~~U slučaju prenošenja osnivačkih prava na nacionalni savet nacionalne manjine u skladu sa članom 24. stav 3. ovog zakona, aktom o prenošenju osnivačkih prava utvrđuje se način učešća nacionalnog saveta u postupku imenovanja direktora.~~

DIREKTOR USTANOVE ČIJI JE OSNIVAČ REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA ODNOSENOST JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE, IMENUJE SE NA OSNOVU PRETHODNO SPROVEDENOG JAVNOG KONKURSA, NA PERIOD OD ČETIRI GODINE I MOŽE BITI PONOVO IMENOVAN.

JAVNI KONKURS IZ STAVA 1. OVOG ČLANA RASPISUJE I SPROVODI UPRAVNI ODBOR USTANOVE.

JAVNI KONKURS IZ STAVA 1. OVOG ČLANA RASPISUJE SE 60 DANA PRE ISTEKA MANDATA DIREKTORA.

JAVNI KONKURS IZ STAVA 1. OVOG ČLANA OBJAVLJUJE SE NA SAJTU NACIONALNE SLUŽBE ZA ZAPOŠLJAVANJE I U NAJMANJE JEDNIM DNEVNIM NOVINAMA KOJE SE DISTRIBUIRAJU NA CELOJ TERITORIJI REPUBLIKE.

ROK ZA PODNOŠENJE PRIJAVA NA JAVNI KONKURS NE MOŽE BITI KRAĆI OD OSAM NI DUŽI OD PETNAEST DANA OD DANA OGLAŠAVANJA JAVNOG

KONKURSA. NEBLAGOVREMENE, NEDOPUŠTENE, NERAZUMLJIVE ILI NEPOTPUNE PRIJAVE I PRIJAVE UZ KOJE NISU PRILOŽENI SVI POTREBNI DOKAZI, UPRAVNI ODBOR ODBACUJE ZAKLJUČKOM PROTIV KOGA SE MOŽE IZJAVITI POSEBNA ŽALBA OSNIVAČU U ROKU OD TRI DANA OD DANA DOSTAVLJANJA ZAKLJUČKA. KADA JE OSNIVAČ REPUBLIKA SRBIJA, ŽALBA SE DOSTAVLJA MINISTARSTVU.

ŽALBA IZ STAVA 5. OVOG ČLANA NE ZADRŽAVA IZVRŠENje ZAKLJUČKA.

UPRAVNI ODBOR USTANOVE OBAVLJA RAZGOVOR SA KANDIDATIMA KOJI ISPUNJAVA USLOVE IZ KONKURSA I U ROKU OD 30 DANA OD DANA ZAVRŠETKA JAVNOG KONKURSA DOSTAVLJA OSNIVAČU OBRAZLOŽENI PREDLOG LISTE KANDIDATA (U DALJEM TEKSTU: LISTA). LISTA SADRŽI MIŠLJENJE UPRAVNOG ODBORA O STRUČNIM I ORGANIZACIONIM SPOSOBNOSTIMA SVAKOG KANDIDATA I ZAPISNIK O OBAVLJENOM RAZGOVORU.

OSNIVAČ IMENUJE DIREKTORA USTANOVE SA LISTE.

KADA JE OSNIVAČ REPUBLIKA SRBIJA, LISTA SE DOSTAVLJA MINISTARSTVU. MINISTARSTVO PREDLAŽE VLADI KANDIDATA ZA DIREKTORA SA LISTE.

AKO MINISTARSTVO NE PRIHVATI PREDLOGE SA LISTE DUŽNO JE DA O RAZLOZIMA ZA TO OBAVESTI VLADU.

JAVNI KONKURS NIJE USPEO AKO UPRAVNI ODBOR UTVRDI DA NEMA KANDIDATA KOJI ISPUNJAVA USLOVE DA UĐE U IZBORNI POSTUPAK O ĆEMU JE DUŽAN DA OBAVESTI OSNIVAČA, ODNOSNO UKOLIKO OSNIVAČ NE IMENUJE DIREKTORA USTANOVE SA LISTE.

U SLUČAJU USTANOVE ZA KOJU SE IZMENOM OSNIVAČKOG AKTA UTVRDI DA JE OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA OČUVANJE, UNAPREĐENJE I RAZVOJ KULTURNE POSEBNOSTI I OČUVANJE NACIONALNOG IDENTITETA NACIONALNE MANJINE, NACIONALNI SAVET NACIONALNE MANJINE DAJE MIŠLJENJE U POSTUPKU IMENOVANJA DIREKTORA.

U SLUČAJU PRENOŠENJA OSNIVAČKIH PRAVA NA NACIONALNI SAVET NACIONALNE MANJINE U SKLADU SA ČLANOM 24. STAV 3. OVOG ZAKONA, AKTOM O PRENOŠENJU OSNIVAČKIH PRAVA UTVRĐUJE SE NAČIN UČEŠĆA NACIONALNOG SAVETA U POSTUPKU IMENOVANJA DIREKTORA.

Član 36.

KANDIDATI ZA DIREKTORE USTANOVA MORAJU IMATI VISOKO OBRAZOVANJE I NAJMANJE PET GODINE RADNOG ISKUSTVA U STRUCI. OSTALI USLOVI ZA IZBOR KANDIDATA ZA DIREKTORA USTANOVE UTVRĐUJU SE STATUTOM USTANOVE

Kandidat za direktora dužan je da predloži program rada i razvoja ustanove, kao sastavni deo konkursne dokumentacije.

Vršilac dužnosti direktora

Član 37.

Osnivač može imenovati vršioca dužnosti direktora ustanove, bez prethodno sprovedenog javnog konkursa, u slučaju kada direktoru, prestane dužnost pre isteka mandata, odnosno kada javni konkurs za direktora nije uspeo.

Vršilac dužnosti direktora može obavljati tu funkciju najduže jednu godinu.

VRŠILAC DUŽNOSTI DIREKTORA MORA DA ISPUNJAVA USLOVE ZA IZBOR KANDIDATA ZA DIREKTORA IZ ČLANA 36. STAV 1. OVOG ZAKONA.

VRŠILAC DUŽNOSTI DIREKTORA IMA SVA PRAVA, OBAVEZE I OVLAŠĆENJE DIREKTORA.

Član 42.

Ako je osnivač ustanove Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, najviše jedna trećina članova upravnog odbora imenuje se iz reda zaposlenih u ustanovi, na predlog reprezentativnog sindikata ustanove, a ukoliko ne postoji reprezentativni sindikat, na predlog većine zaposlenih.

Najmanje jedna polovina NAJMANjE JEDAN OD članova upravnog odbora iz reda zaposlenih mora da bude iz reda nosilaca osnovne, tj. programske delatnosti.

U upravni odbor ustanove koja se osniva u skladu sa članom 24. stav 1. ovog zakona, odnosno za koju se izmenom osnivačkog akta utvrdi da je od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanje nacionalnog identiteta nacionalne manjine, najmanje jedan član upravnog odbora imenuje se na predlog odgovarajućeg nacionalnog saveta nacionalne manjine. Kada više nacionalnih saveta nacionalnih manjina daje predlog za člana upravnog odbora, predlog zajednički podnose svi zainteresovani nacionalni saveti nacionalnih manjina.

U slučaju prenošenja osnivačkih prava na nacionalni savet u skladu sa članom 24. stav 3. ovog zakona, aktom o prenošenju osnivačkih prava se utvrđuje način imenovanja članova upravnog odbora.

Sastav upravnog odbora treba da obezbedi zastupljenost od najmanje 30% predstavnika manje zastupljenog pola.

Članovi upravnog odbora ustanove iz stava 1. ovog člana imenjuju se na period od četiri godine i mogu biti imenovani najviše dva puta.

Vlada imenuje predsednika i članove upravnog odbora ustanove čiji je osnivač Republika Srbija.

U SLUČAJU SPREČENOSTI PREDSEDNIKA UPRAVNOG ODBORA, SEDNICU UPRAVNOG ODBORA MOŽE ZAKAZATI I NJOJ PRESEDAVATI, NAJSTARIJU ČLAN UPRAVNOG ODBORA.

Predsedniku i članovima upravnog odbora može pripadati naknada za rad, pod uslovima i prema merilima utvrđenim aktom osnivača.

PRESTANAK DUŽNOSTI ČLANA UPRAVNOG ODBORA

ČLAN 44A.

DUŽNOST ČLANA UPRAVNOG ODBORA USTANOVE PRESTAJE ISTEKOM MANDATA I RAZREŠENJEM.

OSNIVAČ USTANOVE RAZREŠIĆE ČLANA UPRAVNOG ODBORA PRE ISTEKA MANDATA:

- 1) NA LIČNI ZAHTEV;
- 2) AKO OBAVLJA DUŽNOST SUPROTNO ODREDBAMA ZAKONA;
- 3) AKO JE PROTIV NjEGA POKRENUT KRIVIČNI POSTUPAK ZA DELO KOJE GA ČINI NEDOSTOJNIM ZA OBAVLJANJE DUŽNOSTI ČLANA UPRAVNOG ODBORA, ODNOSENKO AKO JE PRAVNOSNAŽNOM SUDSKOM ODLUKOM OSUĐEN ZA KRIVIČNO DELO KOJE GA ČINI NEDOSTOJNIM ZA OBAVLJANJE DUŽNOSTI ČLANA UPRAVNOG ODBORA USTANOVE;

4) AKO JE TO POTREBNO U CILJU SPREČAVANJA NASTUPANJA ŠTETNIH POSLEDICA PO USTANOVU, KAO I SPREČAVANJA OTEŽANOG FUNKCIONISANJA USTANOVE;

5) IZ DRUGIH RAZLOGA UTVRĐENIH ZAKONOM ILI STATUTOM USTANOVE.

Član 46.

Ako je osnivač ustanove Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, najviše jedna trećina članova nadzornog odbora imenuje se iz reda zaposlenih u ustanovi, na predlog reprezentativnog sindikata ustanove, a ukoliko ne postoji reprezentativni sindikat, na predlog većine zaposlenih.

U nadzorni odbor ustanove koja se osniva u skladu sa članom 24. stav 1. ovog zakona, odnosno za koju se izmenom osnivačkog akta utvrdi da je od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanje nacionalnog identiteta nacionalne manjine, najmanje jedan član nadzornog odbora imenuje se na predlog odgovarajućeg nacionalnog saveta nacionalne manjine. Kada više nacionalnih saveta nacionalnih manjina daje predlog za člana nadzornog odbora, predlog zajednički podnose svi zainteresovani nacionalni saveti nacionalnih manjina.

U slučaju prenošenja osnivačkih prava na nacionalni savet nacionalne manjine u skladu sa članom 24. stav 3. ovog zakona, aktom o prenošenju osnivačkih prava utvrđuje se način imenovanja članova nadzornog odbora.

Sastav nadzornog odbora treba da obezbedi zastupljenost od najmanje 30% predstavnika manje zastupljenog pola.

Članovi nadzornog odbora ustanove iz stava 1. ovog člana imenuju se na period od četiri godine i mogu biti imenovani najviše dva puta.

Vlada imenuje predsednika i članove nadzornog odbora ustanove čiji je osnivač Republika Srbija.

Za člana nadzornog odbora ne može biti imenovano lice koje je član upravnog odbora ustanove.

U SLUČAJU SPREČENOSTI PREDSEDNIKA NADZORNOG ODBORA, SEDNICU NADZORNOG ODBORA MOŽE ZAKAZATI I NJOJ PRESEDAVATI, NAJSTARIJI ČLAN NADZORNOG ODBORA.

Predsedniku i članovima nadzornog odbora može pripadati naknada za rad, pod uslovima i prema merilima utvrđenim aktom osnivača.

PRESTANAK DUŽNOSTI ČLANA NADZORNOG ODBORA

ČLAN 48A.

DUŽNOST ČLANA NADZORNOG ODBORA USTANOVE PRESTAJE ISTEKOM MANDATA I RAZREŠENJEM.

OSNIVAČ USTANOVE RAZREŠIĆE ČLANA NADZORNOG ODBORA PRE ISTEKA MANDATA:

1) NA LIČNI ZAHTEV;

2) AKO OBAVLJA DUŽNOST SUPROTNO ODREDBAMA ZAKONA;

3) AKO JE PROTIV NjEGA POKRENUT KRIVIČNI POSTUPAK ZA DELO KOJE GA ČINI NEDOSTOJNIM ZA OBAVLJANJE DUŽNOSTI ČLANA NADZORNOG ODBORA, ODNOSENKO AKO JE PRAVNOSNAŽNOM SUDSKOM ODLUKOM OSUĐEN ZA KRIVIČNO DELO KOJE GA ČINI NEDOSTOJNIM ZA OBAVLJANJE DUŽNOSTI ČLANA NADZORNOG ODBORA USTANOVE;

4) AKO JE TO POTREBNO U CILJU SPREČAVANJA NASTUPANJA ŠTETNIH POSLEDICA PO USTANOVU, KAO I SPREČAVANJA OTEŽANOG FUNKCIONISANJA USTANOVE;

5) IZ DRUGIH RAZLOGA UTVRĐENIH ZAKONOM ILI STATUTOM USTANOVE.

Umetnički, programski, odnosno stručni savet

Član 49.

U ustanovi se ~~moeže obrazovati~~ OBRAZUJE umetnički, programski, odnosno stručni savet.

Umetnički, programski, odnosno stručni savet razmatra pitanja iz umetničke, programske, odnosno stručne delatnosti ustanove i direktoru, odnosno umetničkom ili programskom direktoru, daje mišljenja i predloge vezane za umetnički, programski i stručni rad ustanove.

U SASTAV UMETNIČKOG, PROGRAMSKOG, ODносНО STRUČNOГ SAVETA BIRAJU SE LICA OD VISOKOG UMETNIČKOG I STRUČNOГ INTEGRITETA I AUTORITETA.

Sastav, nadležnost i način rada umetničkog, programskog i stručnog saveta, bliže se uređuju statutom ustanove.

Ugovor o radu na umetničkim, programskim ili stručnim poslovima

Član 50.

~~Lice koje obavlja umetničke, programske ili stručne poslove u ustanovi, zasniva radni odnos ugovorom o radu na period do tri godine, sa mogućnošću ponovnog zaključivanja.~~

~~Radni odnos lice iz stava 1. ovog člana može zasnovati samo ako je takva mogućnost predviđena aktom o organizaciji i sistematizaciji poslova ustanove.~~

~~Licu sa kojim je zasnovan radni odnos u smislu stava 1. ovog člana, a koje je za vreme trajanja ugovora o radu otpočelo sa korišćenjem prava na porodiljske odsustvo i odsustvo sa rada radi nege deteta, ugovor o radu produžava se do isteka perioda korišćenja prava porodiljskog odsustva i odsustva sa rada radi nege deteta, u skladu sa zakonom.~~

~~Zaposleni na umetničkim, programskim ili stručnim poslovima koji su navršili više od 20 godina ukupnog staža osiguranja (muškarci), odnosno više od 17 i po godina staža (žene) uključujući i staž osiguranja koji se računa sa uvećanim trajanjem, mogu zasnovati radni odnos na neodređeno vreme.~~

~~Poslovi i posebni uslovi za izbor i rad lica koja obavljaju umetničke, programske ili stručne poslove (reizbor, audicija za umetničke poslove, recenzija za stručne poslove, kontinuirani doprinos u obavljanju umetničkih ili programskih stručnih poslova i dr.) utvrđuju se aktom o organizaciji i sistematizaciji poslova ustanove.~~

~~Ministar utvrđuje listu umetničkih, programskih ili stručnih poslova u ustanovama čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, na kojima se radni odnos može zasnovati u skladu sa stavom 1. ovog člana.~~

1.2. Ustanove kulture od nacionalnog značaja

Pojam

Član 52.

~~Ustanova kulture od nacionalnog značaja jeste ustanova koja ima nacionalnu i reprezentativnu ulogu u otkrivanju, stvaranju, istraživanju, proučavanju, predstavljanju, širenju i očuvanju nacionalnih kulturnih vrednosti.~~

~~Status ustanove kulture od nacionalnog značaja stiče se aktom Vlade, na predlog Ministarstva, uz prethodno pribavljanje mišljenje Saveta.~~

~~Status ustanove kulture od nacionalnog značaja stečen na osnovu akta iz stava 2. ovog člana može se oduzeti u postupku i na način na koji je stečen.~~

~~Vlada bliže uređuje uslove, kriterijume i način sticanja, odnosno oduzimanja statusa ustanove kulture od nacionalnog značaja.~~

Član 53.

~~Ustanova koja je, u skladu sa ovim zakonom, stekla status ustanove kulture od nacionalnog značaja, uz naziv ustanove unosi i oznaku: «Ustanova kulture od nacionalnog značaja».~~

Finansiranje

Član 54.

~~Ustanove kulture od nacionalnog značaja čiji je osnivač Republika Srbija prioritetno se finansiraju iz budžeta Republike Srbije.~~

~~Ostale ustanove kulture od nacionalnog značaja imaju pravo na prioritetno finansiranje programa i projekata koji se finansiraju, odnosno sufinansiraju iz budžeta Republike Srbije na osnovu sprovedenog javnog konkursa.~~

ČLAN 55A

REPREZENTATIVNA UMETNIČKA UDRUŽENJA U KULTURI, MOGU SE UTVRDITI ZA SLEDEĆA PODRUČJA KULTURE:

- 1) KNJIŽEVNO STVARALAŠTVO;
- 2) KNJIŽEVNO PREVODILAŠTVO;
- 3) MUZIČKO STVARALAŠTVO;
- 4) MUZIČKA INTERPRETACIJA;
- 5) LIKOVNA UMETNOST;
- 6) PRIMENJENA I VIZUELNA UMETNOST, DIZAJN I UMETNIČKA FOTOGRAFIJA;
- 7) FILMSKA UMETNOST I AUDIO VIZUELNO STVARALAŠTVO;
- 8) POZORIŠNA UMETNOST-SCENSKO STVARALAŠTVO I INTERPRETACIJA;
- 9) OPERA, MUZIČKO SCENSKO STVARALAŠTVO I INTERPRETACIJA;
- 10) UMETNIČKA IGRA (KLASIČAN BALET, NARODNA IGRA I SAVREMENA IGRA);
- 11) DIGITALNO STVARALAŠTVO I MULTIMEDIJA;
- 12) ARHITEKTURA;
- 13) PREVOĐENJE STRUČNIH I NAUČNIH TEKSTOVA;

14) IZVOĐENJE MUZIČKIH, GOVORNIH, ARTISTIČKIH I SCENSKIH KULTURNIH PROGRAMA.

ČLAN 55B

REPREZENTATIVNA UDRUŽENJA U KULTURI, MOGU SE UTVRDITI ZA SLEDEĆA PODRUČJA KULTURE:

- 1) ISTRAŽIVANJE, ZAŠTITA, KORIŠĆENJE, PRIKUPLjANje I PREDSTAVLjANJE NEPOKRETNOG KULTURNOG NASLEĐA;
- 2) ISTRAŽIVANJE, ZAŠTITA, KORIŠĆENjE, PRIKUPLjANje I PREDSTAVLjANje POKRETNOG KULTURNOG NASLEĐA;
- 3) ISTRAŽIVANJE, ZAŠTITA, KORIŠĆENjE, PRIKUPLjANje I PREDSTAVLjANje NEMATERIJALNOG KULTURNOG NASLEĐA;
- 4) FILMSKE I TELEVIZIJSKE DELATNOSTI;
- 5) NAUČNOISTRAŽIVAČKA I EDUKATIVNA DELATNOST U KULTURI;
- 6) BIBLIOTEČKO-INFORMACIONA DELATNOST;
- 7) IZDAVAŠTVO;
- 8) MENADŽMENT U KULTURI;
- 9) PRODUKCIJA KULTURNIH PROGRAMA I DELA;
- 10) STRUČNA SARADNJA U UMETNIČKIM DELATNOSTIMA I DELATNOSTIMA U OBLASTI KULTURNOG NASLEĐA.

Reprezentativna udruženja u kulturi

Član 56.

~~Ukoliko u jednoj kulturnoj delatnosti postoji više registrovanih udruženja, status reprezentativnog udruženja u kulturi za teritoriju Republike Srbije (u daljem tekstu: reprezentativno udruženje u kulturi), na predlog Komisije za utvrđivanje reprezentativnosti udruženja u kulturi, rešenjem utvrđuje ministar.~~

~~U jednoj kulturnoj delatnosti status reprezentativnosti udruženja u kulturi mogu imati najviše dva udruženja.~~

~~Registrar reprezentativnih udruženja u kulturi vodi Ministarstvo.~~

~~Sastav i način rada komisije iz stava 1. ovog člana kao i bliže uslove i način utvrđivanja i prestanka statusa reprezentativnog udruženja u kulturi, propisuje ministar.~~

~~Rešenje iz stava 1. ovog člana objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije."~~

UKOLIKO U JEDNOM PODRUČJU KULTURE NAVEDENOM U ČLANU 55A I 55B OVOG ZAKONA POSTOJI VIŠE REGISTROVANIH UDRUŽENJA, STATUS REPREZENTATIVNOG UDRUŽENJA U KULTURI ZA TERITORIJU REPUBLIKE SRBIJE (U DALJEM TEKSTU: REPREZENTATIVNO UDRUŽENJE U KULTURI), NA PREDLOG KOMISIJE ZA UTVRĐIVANJE REPREZENTATIVNOSTI UDRUŽENJA U KULTURI, ZA NAJVIŠE DVA UDRUŽENJA REŠENJEM UTVRĐUJE MINISTAR.

JEDNO REPREZENTATIVNO UDRUŽENje MOŽE IMATI REPREZENTATIVNOST ZA VIŠE PODRUČJA KULTURE AKO ZA TO ISPUNjAVA USLOVE UTVRĐENE U AKTU IZ STAVA 4. OVOG ČLANA.

REGISTAR REPREZENTATIVNIH UDRUŽENJA U KULTURI VODI MINISTARSTVO.

SASTAV I NAČIN RADA KOMISIJE IZ STAVA 1. OVOG ČLANA KAO I BLIŽE USLOVE I NAČIN UTVRĐIVANJA I PRESTANKA STATUSA REPREZENTATIVNOG UDRUŽENJA U KULTURI, PROPISUJE MINISTAR.

REŠENje IZ STAVA 1. OVOG ČLANA OBJAVLJUJE SE U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE.“

Član 57.

~~Udruženje u kulturi koje je steklo status reprezentativnog udruženja u kulturi može taj status izgubiti ako prestane da ispunjava uslove potrebne za sticanje reprezentativnosti utvrđene propisom iz člana 56. stav 4. ovog zakona, kao i ako poslove poverene ovim zakonom ne obavlja ili ih obavlja suprotno zakonu.~~

UDRUŽENJE U KULTURI KOJE JE, U SKLADU SA OVIM ZAKONOM, STEKLO STATUS REPREZENTATIVNOG UDRUŽENJA U KULTURI, U NAZIV UDRUŽENJA UNOSI I OZNAKU: „REPREZENTATIVNO UDRUŽENJE U KULTURI“.

UDRUŽENJE U KULTURI KOJE JE STEKLO STATUS REPREZENTATIVNOG UDRUŽENJA U KULTURI MOŽE TAJ STATUS IZGUBITI NA NAČIN NA KOJI JE STEČEN REŠENjem MINISTRA, AKO PRESTANE DA ISPUNJAVA USLOVE POTREBNE ZA STICANJE REPREZENTATIVNOSTI UTVRĐENE PROPISOM IZ ČLANA 56. STAV 4. OVOG ZAKONA, KAO I AKO POSLOVE POVERENE OVIM ZAKONOM NE OBAVLJA ILI IH OBAVLJA SUPROTNO ZAKONU.

Pojam samostalnog umetnika

Član 58.

Umetnik u smislu ovog zakona, jeste fizičko lice koje stvara autorska dela iz oblasti umetničke delatnosti ili izvodi umetnička i autorska dela iz oblasti umetničke delatnosti definisane članom 8. stav 1. tač. 3-8. 55A. ovog zakona.

Samostalni umetnik jeste fizičko lice koje samostalno, u vidu zanimanja, obavlja umetničku delatnost i kome je reprezentativno udruženje u kulturi utvrdilo status lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture.

U obavljanju delatnosti lice iz stava 2. ovog člana, uz lično ime, može da koristi oznaku "samostalni umetnik".

Pojam samostalnog stručnjaka u kulturi

Član 59.

~~Samostalni stručnjak u kulturi jeste fizičko lice koje samostalno, u vidu zanimanja, obavlja i naučnoistraživačke, teorijsko-kritičke, edukativne, producentske, organizatorske, menadžerkse i druge stručne poslove u oblasti kulturnih delatnosti, i kome je reprezentativno udruženje u kulturi utvrdilo status lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture.~~

SAMOSTALNI STRUČNJAK U KULTURI JESTE FIZIČKO LICE KOJE SAMOSTALNO U VIDU ZANIMANJA, OBAVLJA POSLOVE IZ ČLANA 55B OVOG ZAKONA I KOME JE REPREZENTATIVNO UDRUŽENJE U KULTURI UTVRDILO STATUS LICA KOJE SAMOSTALNO OBAVLJA DELATNOST U OBLASTI KULTURE.

U OBAVLJANJU DELATNOSTI IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, UZ LIČNO IME, MOŽE SE KORISTITI OZNAKA „SAMOSTALNI STRUČNJAK U KULTURI“.

Pojam samostalnog izvođača kulturnih programa i samostalnog saradnika u kulturi

Član 60.

Samostalni izvođač kulturnih programa u muzičkim i scenskim delatnostima je fizičko lice koje samostalno, u vidu zanimanja obavlja vokalno i instrumentalno izvođenje kulturnih programa, ili na drugi način izvodi kulturni ili artistički program, i kome je reprezentativno udruženje u kulturi utvrdilo status lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture.

Samostalni saradnik u kulturi jeste fizičko lice koje samostalno, u vidu zanimanja, obavlja stručno-tehničke poslove u oblasti kulturnih delatnosti, i kome je reprezentativno udruženje u kulturi utvrdilo status lica koje samostalno obavlja **UMETNIČKU ILI DRUGU** delatnost u oblasti kulture.

Uslovi za upis u evidenciju lica koja samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture

Član 61.

Lice iz čl. 58-60. ovog zakona stiče status lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture upisom u evidenciju lica koja samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, ako ispunjava sledeće uslove:

- 1) ako ima poslovnu sposobnost;
- 2) ako obavlja delatnost iz člana 8. ovog zakona kao jedino ili glavno zanimanje, a nije korisnik penzije;
- 3) ako ima dozvolu (licencu) za obavljanje delatnosti, kada je takva dozvola (licenca) propisana;
- 4) ako mu obavljanje delatnosti nije zabranjeno pravosnažnom sudskom odlukom;
- 5) ako ima prebivalište u Republici Srbiji;
- 6) ~~ako ima obrazloženu ocenu o ispunjenosti uslova iz člana 62. ovog zakona.~~
- 6) AKO IMA REŠENJE O UTVRĐIVANJU STATUSA LICA KOJE SAMOSTALNO OBAVLJA UMETNIČKU ILI DRUGU DELATNOST U OBLASTI KULTURE IZ ČLANA 62. OVOG ZAKONA.

Zahtev za utvrđivanje statusa lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture podnosi se odgovarajućem reprezentativnom udruženju u kulturi.

Član 62.

~~Reprezentativno udruženje u kulturi, u postupku po zahtevu za utvrđivanje statusa lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, daje obrazloženu ocenu o ispunjenosti uslova za utvrđivanje statusa lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, (u danjem tekstu: obrazložena ocena) za umetnike, saradnike i stručnjake iz svoje oblasti kulturne delatnosti koji su tom udruženju podneli zahtev, bez obzira na članstvo u tom udruženju.~~

~~Reprezentativna udruženja iz jedne kulturne delatnosti obrazloženu ocenu iz stava 1. ovog člana daju na osnovu utvrđenih i usaglašenih merila i kriterijuma.~~

~~Merila i kriterijume na osnovu kojih reprezentativno udruženje u kulturi daje obrazloženu ocenu, kao i postupak davanja obrazložene ocene, na predlog reprezentativnih udruženja u kulturi, propisuje ministar.~~

PO ZAHTEVIMA LICA ZA UTVRĐIVANJE STATUSA LICA KOJE SAMOSTALNO OBAVLJA UMETNIČKU ILI DRUGU DELATNOST U OBLASTI KULTURE,

REPREZENTATIVNA UDRUŽENJA DONOSE REŠENJA ZA KULTURNO PODRUČJE ZA KOJE SU UPISANA U REGISTAR REPREZENTATIVNIH UDRUŽENJA U KULTURI U SMISLU ČLANA 56. OVOG ZAKONA.

BLIŽE USLOVE, MERILA I KRITERIJUME, KAO I POSTUPAK PO ZAHTEVIMA LICA ZA UTVRĐIVANJE STATUSA LICA KOJA SAMOSTALNO OBAVLJAJU UMETNIČKU ILI DRUGU DELATNOST U OBLASTI KULTURE, KAO I POSTUPAK PROVERE ISPUNJENOSTI USLOVA IZ ČLANA 61. OVOG ZAKONA ZA LICA KOJA SU UPISANA U EVIDENCIJU LICA KOJA SAMOSTALNO OBAVLJAJU UMETNIČKU ILI DRUGU DELATNOST U OBLASTI KULTURE ZA ČETVOROGODIŠNJI PERIOD, ZA SVE OBLASTI KULTURNIH DELATNOSTI NA PREDLOG REPREZENTATIVNIH UDRUŽENJA, PROPISUJE MINISTAR.

LICE KOJE JE UPISANO U EVIDENCIJU LICA KOJA SAMOSTALNO OBAVLJAJU UMETNIČKU ILI DRUGU DELATNOST U OBLASTI KULTURE, OSLOBAĐA SE OD OBAVEZE DOKAZIVANJA ISPUNJENOSTI USLOVA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, KADA NAPUNI 30 GODINA STAŽA OSIGURANJA (MUŠKARCI), ODNOSNO 25 GODINA STAŽA OSIGURANJA (ŽENE).

LIČNI PODACI O LICIMA IZ STAVA 2. SU: IME I PREZIME, JEDINSTVENI MATIČNI BROJ GRAĐANA, POL, DATUM ROĐENJA, MESTO I OPŠTINA ROĐENJA, ADRESA, MESTO I OPŠTINA STANOVANJA I KONTAKT TELEFON.

Član 63.

Evidenciju lica koja samostalno obavljaju umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture (u daljem tekstu: evidencija), za svaku kulturnu delatnost, vodi odgovarajuće reprezentativno udruženje u kulturi.

Podatke iz evidencije reprezentativno udruženje u kulturi dostavlja u vidu obaveštenja nadležnoj organizacionoj jedinici Poreske uprave, u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje.

Sadržinu i način vođenja evidencije propisuje ministar.

U EVIDENCIJU IZ STAVA 1. UPISUJE SE:

- 1) REDNI BROJ UPISA;
- 2) PREZIME (IME JEDNOG RODITELJA) I IME LICA KOJE SAMOSTALNO OBAVLJA UMETNIČKU ILI DRUGU DELATNOST U OBLASTI KULTURE;
- 3) DATUM I MESTO ROĐENJA, OPŠTINA, DRŽAVLJANSTVO;
- 4) PREBIVALIŠTE, ADRESA I BROJ TELEFONA;
- 5) DELATNOST LICA KOJE SAMOSTALNO OBAVLJA UMETNIČKU ILI DRUGU DELATNOST U OBLASTI KULTURE;
- 6) DATUM POČETKA SAMOSTALNOG OBAVLJANJA DELATNOSTI I BROJ AKTA O UTVRĐIVANJU STATUSA LICA KOJE SAMOSTALNO OBAVLJA UMETNIČKU ILI DRUGU DELATNOST U OBLASTI KULTURE;
- 7) DATUM PRESTANKA OBAVLJANJA DELATNOSTI;
- 8) PODACI O ISPUNJENOSTI USLOVA PROPISANIH ZAKONOM, ZA STICANJE STATUSA LICA KOJE SAMOSTALNO OBAVLJA UMETNIČKU ILI DRUGU DELATNOST U OBLASTI KULTURE;
- 9) PROMENA PODATAKA;
- 10) DATUM UPISA;
- 11) NAPOMENA.

Vršenje poverenih poslova

Član 67.

Poslovi utvrđivanja statusa lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, poslovi izdavanja uverenja i vođenja evidencije, koje reprezentativna udruženja u kulturi obavljaju u skladu sa ovim zakonom, vrše se kao povereni poslovi.

U postupcima u vezi poslova iz stava 1. ovog člana, ako drukčije nije propisano ovim zakonom, shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.

REPREZENTATIVNA UDRUŽENJA SAČINJAVAJU GODIŠNJI PROGRAM RADA NA OSNOVU KOEGA SE VRŠI FINANSIRANJE POVERENIH POSLOVA, VODEĆI RAČUNA O BROJU LICA ZA KOJE SE VODI EVIDENCIJA, POTREBNOM BROJU IZVRŠILACA I DRUGIM MATERIJALNO-TEHNIČKIM I TEKUĆIM RASHODIMA I IZDACIMA ZA VRŠENJE POVERENIH POSLOVA.

SAGLASNOST NA GODIŠNJI PROGRAM RADA REPREZENTATIVNIH UDRUŽENJA DAJE MINISTARSTVO.

MINISTARSTVO ZAKLJUČUJE SA REPREZENTATIVnim UDRUŽENjEM GODIŠNJI UGOVOR O FINANSIRANJU VRŠENJA POVERENIH POSLOVA.

ISPLATA SREDSTAVA IZ BUDŽETA REPUBLIKE SRBIJE VRŠI SE NA OSNOVU REŠENJA O PRENOSU SREDSTAVA.

Upłata doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinosa za zdravstveno osiguranje

Član 69

~~Za lice koje je steklo status istaknutog umetnika, odnosno istaknutog stručnjaka u kulturi u budžetu Republike Srbije obezbeđuju se sredstva za uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinosa za zdravstveno osiguranje, u skladu sa zakonom kojim se uređuju doprinosi za obavezno socijalno osiguranje.~~

Član 70.

UPLATA DOPRINOSA ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE I DOPRINOSA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE ZA KOJE SE SREDSTVA OBEZBEĐUJU U BUDŽETU AUTONOMNE POKRAJINE, ODНОСНО BUDŽETU JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE ZA LICE KOJE JE STEKLO STATUS LICA KOJE SAMOSTALNO OBAVLJA UMETNIČKU DELATNOST U OBLASTI KULTURE, VRŠI SE U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU DOPRINOSI ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE.

Bliže uslove i način sticanja prava na uplatu doprinosa iz stava 1. ovog člana propisuje nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno organ jedinice lokalne samouprave.

Član 71.

Upłata doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinosa za zdravstveno osiguranje, iz člana 70. za koje se sredstva obezbeđuju u budžetu Republike Srbije, budžetu autonomne pokrajine, odnosno budžetu jedinice lokalne samouprave, za lica iz čl. 58-60. ovog zakona, vrši se preko reprezentativnog udruženja u kulturi kod koga je to lice uvedeno u evidenciju.

IV. FINANSIRANJE

Finansiranje ustanova kulture

Član 74.

~~Kulturalni programi ustanova USTANOVE čiji su osnivači Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, finansiraju se ili sufinansiraju iz budžeta osnivača i drugih izvora predviđenih ovim zakonom.~~

Visinu sredstava za finansiranje, odnosno sufinansiranje programa ustanova iz stava 1. ovog člana utvrđuje osnivač, na osnovu strateškog plana i predloženog godišnjeg programa rada ustanove.

Predlog godišnjeg programa rada ustanova iz stava 1. ovog člana sadrži posebno iskazana sredstva potrebna za finansiranje programske aktivnosti, kao i sredstva potrebna za finansiranje tekućih rashoda i izdataka.

Ustanove kulture iz stava 1. ovog člana podnose osnivaču predlog godišnjeg programa rada najkasnije do 4.20. jula tekuće godine, za narednu godinu.

Ustanove čiji je osnivač Republika Srbija predlog godišnjeg programa rada podnose Ministarstvu.

Član 75.

Ministarstvo, organ autonomne pokrajine, odnosno organ jedinice lokalne samouprave nadležan za poslove kulture utvrđuje koji će se kulturni programi, odnosno delovi programa, TEKUĆI RASHODI I IZDACI ustanova iz člana 74. stav 1. ovog zakona finansirati sredstvima budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Rukovodilac organa iz stava 1. ovog člana, u skladu s odredbama ovog zakona, odlučuje o visini sredstava za finansiranje programa koje ustanove kulture iz stava 1. ovog člana dostavljaju kao i predračuna troškova potrebnih za ostvarivanje tih programa.

Ministarstvo, organ autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave nadležan za poslove kulture zaključuje sa ustanovom iz stava 1. ovog člana godišnji ugovor o finansiranju odobrenih programa i delova programa.

Isplata sredstava iz budžeta Republike Srbije, budžeta autonomne pokrajine, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave vrši se na osnovu rešenja o prenosu sredstava, a u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžetski sistem.

USTANOVA JE DUŽNA DA NAMENSKI KORISTI PRENETA FINANSIJSKA SREDSTVA I PODNESE IZVEŠTAJ O REALIZACIJI KULTURNIH PROGRAMA I PROJEKATA U ROKU OD 30 DANA PO ZAVRŠETKU PROGRAMA, ODNOSNO PROJEKTA ZA KOJI SU DODELJENA BUDŽETSKA SREDSTVA SA DOKAZIMA O NAMENSKOM KORIŠĆENJU FINANSIJSKIH SREDSTAVA.

IZVEŠTAJ IZ STAVA 5. OVOG ČLANA SASTAVNI JE DEO DOKUMENTACIJE KOJOM KORISNICI PRAVDAJU NAMENSKI UTROŠENA SREDSTVA.

Finansiranje i sufinansiranje projekata u kulturi

Član 76.

~~Najmanje jednom godišnje Ministarstvo, organ autonomne pokrajine, odnosno organ jedinice lokalne samouprave raspisuje javne konkurse radi prikupljanja predloga za finansiranje ili sufinansiranje projekata u kulturi, kao i projekata umetničkih, odnosno stručnih i naučnih istraživanja u kulturi.~~

~~O izboru projekata po raspisanom javnom konkursu odlučuje komisija koju obrazuje organ koji raspisuje konkurs.~~

~~Sa izabranim podnosiocima projekata zaključuju se ugovori o njihovom finansiranju, odnosno sufinansiranju.~~

~~Ministarstvo, organ autonomne pokrajine i organ jedinice lokalne samouprave mogu zaključivati ugovore o sufinansiranju projekta u kulturi i bez javnog konkursa, ako se radi o izuzetno značajnom projektu koji nije bilo moguće unapred planirati, s tim da se za te namene može angažovati najviše do 25% na godišnjem nivou od ukupne mase odgovarajućih budžetskih sredstava za tekuću godinu.~~

~~Ministar bliže uređuje način, merila i kriterijume za izbor projekata u kulturi koji se finansiraju i sufinansiraju iz budžeta Republike Srbije. Nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno organ jedinice lokalne samouprave bliže uređuje način, merila i kriterijume za izbor projekata u kulturi koji se finansiraju i sufinansiraju iz budžeta autonomne pokrajine, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave.~~

NAJMANJE JEDNOM GODIŠNJE MINISTARSTVO, ORGAN AUTONOMNE POKRAJINE, ODносно ОРГАН JЕДИНИЦЕ LOKALНЕ SAMOUPRAVE RASPISUJU JAVNE KONKURSE RADI PRIKUPLJANJA PREDLOGA ZA FINANSIRANJE ILI SUFINANSIRANJE PROJEKATA U KULTURI, KAO I PROJEKATA UMETNIČKIH, ODНОСНО STRUČNIH I NAUČNIH ISTRAŽIVANJA U KULTURI.

PRAVO UČEŠĆА NA KONKURSU IMAJU USTANOВЕ, UMETNIČKA I DRUGA UDРUŽENJA REGISTROVANA ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI KULTURE, KAO I DRUGI SUBJEКTI U KULTURI, OSIM USTANOВА KULTURE ČIJI JE OSNIVAЧ REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA ILI JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE I KOJI SE FINANSIRAJU SHODNO ČLANU 74. OVOG ZAKONA, TE NE MOGU UČESTTOVATI U KONKURSIMA KOJE RASPISUJU NJIHOVI OSNIVAЧI.

PRAVO UČEША NA KONKURSIMA KOJI SU NAMENJENI OČUVANJU I PROMOCIJI SRPSKE KULTURE U INOSTRANSTVU IMAJU USTANOВЕ, UDРUŽENJA I DRUGI SUBJEКTI U KULTURI REGISTROVANI ZA OBAVLJANJE KULTURNIH DELATNOSTI U INOSTRANSTVU.

O IZBORU PROJEKATA PO RASPISANOM JAVNOM KONKURSU ODLUЧUJE STRUČNA KOMISIJA KOЈU OBRAZUJE ORGAN KOЈI RASPISUJE KONKURS.

ČLANOVI KOMISIJE IZ STAVA 4. OVOГ ČLANA SE BIRAJU IZ REDA UGLEДNIХ I AFIRMISANIH UMETNIKA I STRUČNJAKA U KULTURI POSEBНО ZA SVAKU OBLAST KULTURNE DELATNOSTI KOЈA JE PREDMET KONKURSA.

SREDSTVA ZA RAD KOMISIJA IZ STAVA 4. OVOГ ČLANA OBEZBEĐUJU SE U BUDŽETУ REPUBLIKE SRBIJE, ODНОСНО AUTONOMNE POKRAJINE, ODНОСНО JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE.

VISINU NAKNADE ZA RAD ČLANOVA KOMISIJE IZ STAVA 4. OVOГ ČLANA UTVRДUJE MINISTAR, ODНОСНО NADLEŽNI ORGAN AUTONOMNE POKRAJINE, ODНОСНО NADLEŽNI ORGAN JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE U SKLADU SA RASPOLOŽIVIM SREDSTVIMA U BUDŽETУ.

SA IZABRANIM PODNOSIOCIMA PROJEKATA ZAKLJUЧUJU SE UGOVORI O NJIHOVOM FINANSIRANJU, ODНОСНО SUFINANSIRANJU.

ISPLATA SREDSTAVA IZ BUDŽETA REPUBLIKE SRBIJE, BUDŽETA AUTONOMNE POKRAJINE, ODНОСНО BUDŽETA JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE, VRŠI SE NA OSNOVU REШENJA O PRENOSU SREDSTAVA.

MINISTARSTVO, ORGAN AUTONOMNE POKRAJINE I ORGAN JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE MOGU ZAKLJUČIVATI UGOVORE O SUFINANSIRANJU PROJEKATA U KULTURI I BEZ JAVNOG KONKURSA, AKO SE RADI O IZUZETNO ZNAČAJNOM PROJEKTU KOJI NIJE BILO MOGUĆE UNAPRED PLANIRATI I UKOLIKO TAJ PROJEKAT ISPUNJAVA NAJMANJE TRI KRITERIJUMA UTVRĐENIH AKTOM IZ STAVA 12. OVOG ČLANA, S TIM DA SE ZA TE NAMENE MOŽE ANGAŽOVATI NAJVİŞE DO 25% NA GODIŠNJEM NIVOU OD UKUPNE MASE ODOBRENIH BUDŽETSKIH SREDSTAVA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA ZA TEKUĆU GODINU.

SREDSTVA ZA FINANSIRANJE PLAĆANJA PARTICIPACIJE ZA MEĐUNARODNE FONDOVE, PROGRAME I PROJEKTE KOJI SU U SKLADU SA POTPISANIM MEĐUNARODnim UGOVORIMA, SUFINANSIRANJE I FINANSIRANJE PROGRAMA I PROJEKATA KOJI SE SPROVODE U SARADNJI SA

MEĐUNARODnim ORGANIZACIJAMA, SUFINANSIRANJE I FINANSIRANJE PROJEKATA KOJI PROISTIČU IZ POTPISANIH ILI POTVRĐENIH MEĐUNARODNIH BILATERALNIH SPORAZUMA, PROGRAMA, PROTOKOLA I MEMORANDUMA O SARADNJI U OBLASTI KULTURE I DRUGIH MEĐUNARODNIH OBAVEZA, OBEZBEĐUJU SE U BUDŽETU REPUBLIKE SRBIJE.

BLIŽA MERILA, KRITERIJUME I NAČIN IZBORA PROJEKATA U KULTURI KOJI SE FINANSIRaju I SUFINANSIRaju IZ BUDŽETA REPUBLIKE SRBIJE, AUTONOMNE POKRAJINE, ODNOSNO JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE UTVRĐUJE VLADA.

Izveštaj

Član 78.

Ustanove kulture i drugi subjekti u kulturi koji se finansiraju ili sufinansiraju iz budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, dužni su da, u roku od 30 dana po završetku programa odnosno projekta za koji su dodeljena budžetska sredstva, podnesu izveštaj o realizaciji tih kulturnih programa i projekata i dostave dokaze o namenskom korišćenju finansijskih sredstava organu koji je odobrio sredstva za finansiranje njihovih programa i projekata.

USTANOVA JE DUŽNA DA NAJKASNIJE DO 15. MARTA TEKUĆE GODINE, PODNESE IZVEŠTAJ O RADU I IZVEŠTAJ O FINANSIJSKOM POSLOVANJU ZA PRETHODNU GODINU.

ČLAN 85A.

DANOM POČETKA PRIMENE OVOG ZAKONA, PRESTAJE DA VAŽI UREDBA O BLIŽIM USLOVIMA I NAČINU DODELE PRIZNANJA ZA VRHUNSKI DOPRINOS NACIONALNOJ KULTURI, ODNOSNO KULTURI NACIONALNIH MANJINA („SLUŽBENI GLASNIK RS“, BR. 36/10).

SVA LICA KOJA SU STEKLA PRAVO NA DODELU PRIZNANJA ZA VRHUNSKI DOPRINOS NACIONALNOJ KULTURI, ODNOSNO KULTURI NACIONALNIH MANJINA U VIDU DOŽIVOTNOG MESEČNOG NOVČANOG PRIMANJA DO POČETKA PRIMENE OVOG ZAKONA, ZADRŽAVAJU TO PRAVO.

OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predлагаč propisa: Vlada

Obradivač: MINISTARSTVO KULTURE I INFORMISANJA

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama zakona o kulturi

Draft Law on Amendments of the Law on Culture

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno s odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu saržinu propisa,

- Naslov VIII, član 103 Kulturna saradnja SSP

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

- Opšti rok – član 72. SSP

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

- Ispunjavanje u potpunosti

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

- nema

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

- Ugovor o funkcionisanju EU, Naslov XIII Kultura, član 167.,

- Potpuno usklađen

- Povelja EU o osnovnim pravima, Poglavlje II Slobode, član 13. i Poglavlje III Jednakost, član 22.

- Potpuno usklađen

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

- nema

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenst sa njima,

- nema

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

- nema relevantnih sekundarnih izvora prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost.

Članom 167. stav 5. alineja 1. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije utvrđeno je da bi se doprinelo ostvarenju ciljeva iz ovog člana Evropski parlament i Savet, u skladu da redovnim postupkom i nakon savetovanja sa Komitetom regionala, utvrđuju podsticajne mere, pri čemu je isključeno svako usklađivanje zakona i drugih propisa država članica.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

- Da

7. Da li je propis preведен na neki službeni jezik Evropske unije?

- Da

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

- Ne